

Tîm Caerffili

YN WELL GYDA'N GILYDD

Adroddiad Hunanasesu (gan gynnwys
Amcanion Llesiant) 2021/22

Rhan 1: Adroddiad Hunanasesu 2021/22

Adran 1:	Rhagair gan yr Arweinydd a'r Prif Weithredwr	2
Adran 2:	Rhagymadrodd	3
Adran 3:	Sut rydyn ni'n cynnal ein hunanasesiad? Ein dull gweithredu ni	4
Adran 4:	Monitro Cynnydd	5
Adran 5:	Ein Dysgu Allweddol o 2021/22	6
Adran 6:	Gwiriadau Iechyd Allweddol Eraill y Cyngor – Cydraddoldeb a'r Gymraeg, Datgarboneiddio, Ymgynghori ac Ymgysylltu	14

Rhan 2: Adroddiad Perfformiad Amcanion Llesiant 2021/22

Adran 7:	Rhagymadrodd	18
Adran 8:	Adroddiad Blynyddol ar Amcanion Llesiant 2021/22	19
	ALI 1: Gwella cyfleoedd addysg i bawb	19
	ALI 2: Galluogi cyflogaeth	24
	ALI 3: Mynd i'r afael â chyflenwad, cyflwr a chynaliadwyedd cartrefi ledled y Fwrdeistref Sirol a darparu cyngor neu gymorth er mwyn helpu i wella iechyd a llesiant pobl	28
	ALI 4: Hyrwyddo system drafnidiaeth fodern, integredig a chynaliadwy sy'n cynyddu cyfleoedd, yn hyrwyddo ffyniant ac yn lleihau'r effeithiau andwyol ar yr amgylchedd	32
	ALI 5: Creu Bwrdeistref Sirol sy'n cynnal ffordd iach o fyw yn unol â'r Egwyddor Datblygu Cynaliadwy yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015	35
	ALI 6: Cynorthwyo dinasyddion i aros yn annibynnol a gwella eu llesiant nhw	41
Adran 9:	Sut i gysylltu â ni	44

Rhan 1 : Adroddiad Hunanasesu 2021/22

Adran 1: Rhagair gan yr Arweinydd a'r Prif Weithredwr

Croeso i'n hadroddiad hunanasesu, sy'n rhoi cyfle pwysig i ni fyfyrio ar ein perfformiad dros y 12 mis diwethaf ac ystyried cyfeiriad y sefydliad yn y dyfodol.

Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili yn sefydliad mawr ac amrywiol sy'n darparu ystod eang o wasanaethau allweddol i'n cymuned ni. Dros y blynyddoedd diwethaf, rydyn ni wedi datblygu ethos 'Tîm Caerffili', sy'n helpu i'n huno ni ac yn darparu uchelgais ar y cyd i'r cyngor ymdrechu i gyflawni rhagoriaeth ym mhopeth rydyn ni'n ei wneud. Rydyn ni'n sefydliad modern, arloesol a blaengar sy'n gosod y cwsmer a'r dinasyddion wrth galon popeth a wnawn ni. Mae ein model gweithredu 'Tîm Caerffili' yn seiliedig ar yr egwyddor bod gennyn ni ben masnachol a chalon gymdeithasol, ac mae hyn yn llywio popeth a wnawn ni gyda'n gilydd.

Mae'r broses hunanasesu flynyddol hon yn un o ofynion newydd Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 ac mae'n darparu ffordd newydd i gynghorau lleol asesu ac adrodd ar eu heffeithiolrwydd. Rydyn ni'n cydnabod bod lle i wella bob amser ac mae'r broses hunanasesu hon yn caniatáu i ni archwilio a chraffu ar y ffordd rydyn ni'n gweithredu er mwyn sicrhau ein bod ni'n mynd i'r afael ag unrhyw faterion ac yn dysgu gwersi wrth i ni symud ymlaen.

Mae'r blynyddoedd diwethaf wedi cyflwyno nifer o heriau sylweddol wrth i ni fynd trwy bandemig byd-eang. Dros nos, ar ddechrau COVID-19, fe wnaethon ni droi ein sefydliad ni ar ei ben - gan gyflwyno llawer o wasanaethau newydd ac atal gwasanaethau eraill o fewn ychydig oriau – y cyfan er mwyn diwallu anghenion newydd ac anghenion brys ein cymuned ni. Fe wnaethon ni ymateb yn gyflym ac fe wnaethon ni ymateb gyda'n gilydd. Drwy gydol y cyfnod hwn, fe welson ni effaith rymus Tîm Caerffili yn uniongyrchol – wedi'i asio trwy ddiben ac awydd cyffredin i wneud beth bynnag oedd ei angen i ddiogelu ein pobl a'n lle.

Nawr, wrth i ni ddod allan o'r pandemig, rydyn ni'n wynebu heriau newydd fel yr argyfwng costau byw, yr argyfwng hinsawdd, pwysau gofal cymdeithasol a phwysau cyllidebol parhaus, sydd, yn ôl y disgwyl, am waethygu dros y blynyddoedd i ddod.

Mae gennym ni ddyletswydd i barhau i adolygu ein perfformiad ni er mwyn sicrhau ein bod ni'n arfer ein swyddogaethau'n effeithiol, yn defnyddio ein hadnoddau'n ddarbodus, effeithlon ac effeithiol a bod gennym ni lywodraethu effeithiol ar waith.

Fe welwch chi o ganlyniadau'r hunanasesiad hwn ein bod ni eisoes yn mynd i'r afael â'r holl bethau hyn. Fodd bynnag, mae'r broses hon yn ein helpu ni i adnabod ein cryfderau, yn ogystal â meysydd lle gallwn ni wneud yn well, fel bod modd gwella ein gallu ni i gyflawni'r swyddogaethau hyn ymhellach.

Ar hyn o bryd, rydyn ni'n wynebu amrywiaeth o bwysau a heriau, ac mae'r rhain yn debygol o barhau am y dyfodol rhagweladwy, ond rydyn ni'n gwneud hynny'n ddiogel gan wybod y byddwn ni'n ymateb fel sefydliad cadarn a gwydn, gan weithio gyda'n gilydd er lles pawb. Fel un, fel Tîm Caerffili.

Y Cyngorydd Sean Morgan
Arweinydd y Cyngor

Christina Harrhy
Prif Weithredwr

Adran 2: Cyflwyniad

Croeso i hunanasesiad blynyddol cyntaf Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili. Yn 2021, daeth Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) yn gyfraith a gosododd ddull newydd o weithredu ar gyfer sut mae Cyngorau yn asesu ac yn adrodd ar eu heffeithiolrwydd.

Cynlluniwyd y ddeddfwriaeth i fod yn ddull symlach, hyblyg, a arweinir gan y sector at berfformiad, llywodraethu da a gwelliant. Y bwriad yw i gynghorau fod yn rhagweithiol wrth ystyried sut y dylai prosesau a gweithdrefnau mewnol newid, er mwyn galluogi cynllunio, cyflawni a gwneud penderfyniadau mwy effeithiol i ysgogi canlyniadau gwell.

Yn y Ddeddf, mae dyletswydd i barhau i adolygu i ba raddau mae'r Cyngor yn cyflawni ei ofynion perfformiad, sy'n adlewyrchu i ba raddau y mae'r Cyngor:

- yn arfer ei swyddogaethau yn effeithiol.
- yn defnyddio ei adnoddau yn ddarbodus, yn effeithlon ac effeithiol.
- yn rhoi llywodraethu effeithiol ar waith i sicrhau'r uchod.

Mae'n rhaid i'r Cyngor gyhoeddi Adroddiad Hunanasesu unwaith ym mhob cyfnod ariannol, sy'n ystyried y prif bwyntiau dysgu, a'r hyn y bydd yn ei wneud i wella arnyn nhw. Mae'r Adroddiad Hunanasesu yn ffordd o adolygu ei sefyllfa bresennol yn feirniadol ac yn onest, er mwyn gwneud penderfyniadau ar sut i sicrhau gwelliant ar gyfer y dyfodol. Mae'r Adroddiad Hunanasesu hwn yn disodli'r Adroddiad Perfformiad Blynyddol blaenorol.

Gellir ystyried yr adroddiad hwn fel asesiad mewnol y Cyngor ar gyfer gwella ei effeithiolrwydd.

Mae negeseuon allweddol y Cyngor o dudalen 6 wedi'u fframio o amgylch y 7 set graidd o weithgareddau sy'n gyffredin i lywodraethu corfforaethol cyrff cyhoeddus fel yr amlinellir yng Nghanllawiau [Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol \(Cymru\) 2015 \('y Ddeddf'\)](#), a gellir dod o hyd i ragor o wybodaeth trwy ddilyn y ddolen hon.

Adran 3: Sut rydyn ni'n cynnal ein hunanasesiad?

Ein dull gweithredu ni

Bwriad hunanasesu yw darparu a gweithredu ar ddysgu sefydliadol a darparu proses barhaus o adolygu pa mor dda yw ein perfformiad ni, a lle gallai fod yn well. O'r dysgu hwn, rydyn ni'n cynhyrchu Adroddiad Hunanasesu.

Rydyn ni wedi dewis ystod o wybodaeth i'w defnyddio a fydd yn cael ei hadolygu er mwyn dod i'n casgliadau ni, megis data perfformiad, cwynion, a data cyllid. Lle bo'n bosibl, ein nod yw defnyddio ffynonellau gwybodaeth sy'n bodoli eisoes i ddarparu ymagwedd gydgyssylltiedig.

Cyflawnir hunanasesiad trwy ddefnyddio gwybodaeth mewn ffordd graff a myfyrio ar sut rydyn ni'n gweithredu, er mwyn nodi a chymryd camau gweithredu y gall fod eu hangen, i sicrhau y gallwn ni barhau i ddarparu gwasanaethau effeithiol ac effeithlon nawr ac yn yr hirdymor.

Er mwyn llywio ein hunanasesiad ni, mae'n bwysig i ni wybod y canlynol:

- Beth aeth yn dda a pham?
- Beth nad aeth yn dda a pham?
- Pa effaith rydyn ni wedi'i chael a sut rydyn ni'n gwybod hynny? Pa wahaniaeth rydyn ni wedi'i wneud?
- Beth rydyn ni wedi'i ddysgu?
- Pa gamau rydyn ni'n bwriadu eu cymryd yn y cyfnod nesaf i sicrhau ein bod ni'n bodloni ein gofynion perfformiad?

Arf pwysig o ran sut rydyn ni'n asesu ein perfformiad ni yw defnyddio 'Asesu Perfformiad Corfforaethol', sef dangosfwrdd strategol lefel uchel sy'n cynnwys ystod o wybodaeth i roi 'ciplun' o berfformiad ar draws y sefydliad. Mae hwn yn cael ei gasglu o ddata allweddol a adroddwyd mewn sawl Asesiad Perfformiad Cyfadran (DPA), lle mae pob cyfadran o fewn yr awdurdod yn darparu ystod o wybodaeth er mwyn parhau i adolygu cynnydd, darparu gwybodaeth, rheoli adnoddau, a risgiau, gan ddarparu gwybodaeth i ateb y gofynion, cwestiynu beth rydyn ni'n ei ddysgu, a beth rydyn ni'n ei wneud am y dysgu hwnnw?

Gall defnyddio amrywiaeth o setiau data mewn un allbwn â ffocws ein helpu ni i ddeall achosion ac effeithiau posibl sefyllfaoedd yn well, fel na chaiff data ei weld ar ei ben ei hun, a gall helpu i gasglu cydberthnasau achos-ac-effaith. Mae'n ymwneud â rhoi golwg gyflawn a chytbwys i ni o wybodaeth ar draws yr awdurdod.

Yn ogystal â'r wybodaeth a gasglwyd mewn Asesiadau Perfformiad Cyfadran, rydyn ni'n cynnwys ffynonellau eraill o wybodaeth megis, Adroddiadau Cydraddoldeb Blynyddol, y Datganiad Llywodraethu Blynyddol, Data Cwynion, Adroddiadau Blynyddol Gwasanaethau Cymdeithasol yr Awdurdod Lleol, tystiolaeth o ffynonellau arolygu a rheoleiddio, gan gynnwys adroddiadau gan Estyn, Archwilio Cymru, ac Arolygiaeth Gofal Cymru, ac adroddiadau budd cyhoeddus eraill lle bo hynny'n briodol, er nad yw'r rhestr hon yn hollgynhwysfawr.

Yr hyn rydyn ni wedi'i ddysgu o adrodd blynyddoedd blaenorol, yw bod gennym ni gronfa fawr iawn o dystiolaeth ynghylch sut rydyn ni'n perfformio a byddai cyhoeddi'r holl ddata hwnnw'n anodd gwneud dogfen mor fawr yn hygyrch. Mae'r ddogfen hon yn ceisio mynd i'r afael â'r mater hwnnw, drwy ddarparu datganiad cryno lefel uchel sy'n asesu ein perfformiad ni o'r wybodaeth a gasglwyd drwy ein gwaith monitro ac asesiadau mewnol.

Monitro Cynnydd

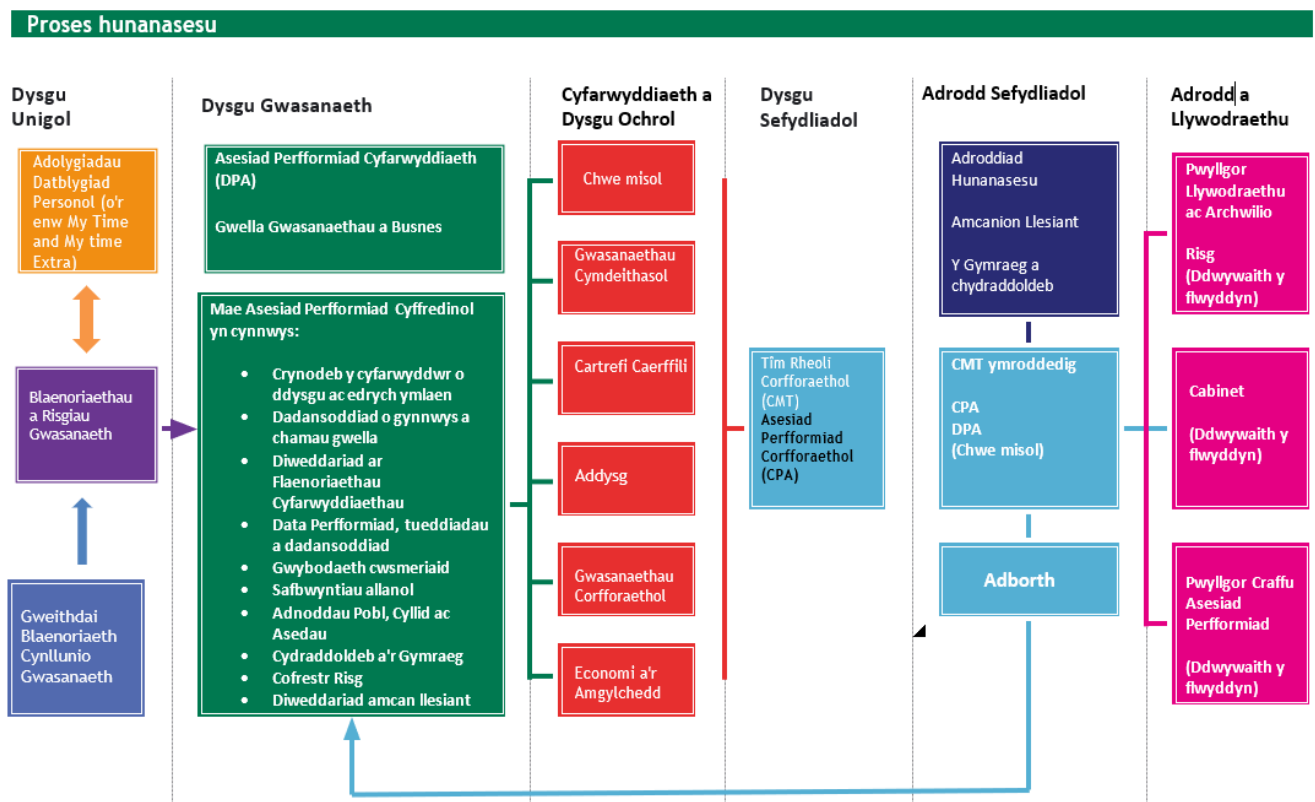
Rydyn ni'n sicrhau bod drafft o'n hadroddiad hunanasesu ni ar gael i'n Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio. Rhaid i'r pwyllgor adolygu'r adroddiad drafft a chaiff wneud argymhellion ar gyfer newidiadau i'r casgliadau neu'r camau gweithredu.

Swyddogaeth Llywodraethu ac Archwilio yw cael sicrwydd bod prosesau ar waith a'u bod nhw'n effeithiol. Gall y Pwyllgor hefyd herio ac awgrymu newidiadau i'r casgliadau, er enghraifft os yw'n credu bod dysgu pellach y dylid bod wedi'i gynnwys.

Gall y Pwyllgor hefyd awgrymu camau gweithredu gwahanol i fynd i'r afael â maes i'w wella ac adolygu os mai dyma'r camau cywir ar gyfer effeithiolrwydd. Gall y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio hefyd gyfeirio eitemau at Bwyllgorau Craffu eraill y cyngor os bernir bod angen edrych yn fanylach ar faes penodol.

Aeth Hunanasesiad y Cyngor i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio i'w adolygu a chymeradwyodd y Pwyllgor Adroddiad Hunanasesu'r Cyngor ar 11 Hydref 2022 yn unol â rhan 6, adran 91 o Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2020.

Mae'r graff isod yn dangos y system mae'r rhan fwyaf o'n gwybodaeth yn llifo drwyddi i lywio'r hunanasesiad lefel uchel a sut y bydd camau i'w cymryd o fewn ein hunanasesiad yn cael eu monitro.

Adran 5: Ein Dysgu Allweddol o 2021/22

Cynllunio Corfforaethol

Daw Cynllun Corfforaethol presennol y Cyngor 2018-2023 i ben y flwyddyn nesaf ac felly, mae gwaith ar y gweill i ddatblygu cynllun newydd ar gyfer cyfnod 2023-2028. Fel cynllun 5 mlynedd, bydd y Cyngor yn edrych i'r hirdymor, yn gofyn beth fydd yn gwneud gwahaniaeth, ac yn cynnal gweithgareddau ymgynghori i sefydlu beth sydd o bwys i'n trigolion ni, fel sail i'r cynllun newydd.

Mae'r cynnydd a adroddwyd yn ôl chwe Amcan Llesiant presennol y Cyngor dros y deuddeg mis diwethaf yn crynhoi'r dyfarniad isod:

Amcan Llesiant	Dyfarniad Crynodol
1. Gwellu cyfleoedd addysg i bawb	Cynnydd da
2. Galluogi cyflogaeth	Cynnydd da
3. Mynd i'r afael ag argaeledd, cyflwr a chynaliadwyedd cartrefi ledled y Fwrdeistref Sirol a darparu cyngor neu gymorth i helpu i wella lles pobl	Cynnydd da
4. Hyrwyddo system drafnidiaeth fodern, integredig a chynaliadwy sy'n cynyddu cyfleoedd, yn hybu ffyniant, ac yn lleihau'r effeithiau andwyol ar yr amgylchedd.	Cynnydd da
5. Creu Bwrdeistref Sirol sy'n cynnal ffordd iach o fyw yn unol â'r Egwyddor Datblygu Cynaliadwy yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015	Cynnydd da
6. Cynorthwyo dinasyddion i aros yn annibynnol a gwella eu llesiant	Cynnydd da

Mae'r adroddiad cynnydd llawn i'w weld yn rhan 2 o'r Hunanasesiad hwn (tudalen 17).

Yn ogystal â bwrw ymlaen â 6 Amcan Llesiant y Cyngor, mae'r Cyngor wedi parhau i ymateb i'r heriau gweithlu a chymunedol sylweddol sy'n gysylltiedig â phandemig COVID-19, delio â'r argyfwng dyngarol sy'n dod i'r amlwg yn gysylltiedig â Rhyfel Wcráin, sbarduno rhaglen drawsnewid uchelgeisiol, yn ogystal â gwneud gwaith sylweddol i sicrhau ei fod yn bodloni'r holl ofynion deddfwriaethol perthnasol.

Mae'r Cyngor wedi cyflawni'r gwaith deddfwriaethol a ganlyn:

- y gwaith paratoi ar gyfer gweithredu Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 newydd
- cyhoeddi Strategaeth y Gymraeg newydd ar gyfer 2022-2027 fel sy'n ofynnol gan safonau 145 a 146 o Reoliadau Safonau'r Gymraeg (Rhif 1) 2015
- cyhoeddi ein Cynllun Cydraddoldeb Strategol 2021 i 2024 o dan Reoliadau Deddf Cydraddoldeb (Cymru) 2011
- cyhoeddi Adroddiad Monitro Blyneddol y Gymraeg o dan y ddeddfwriaeth gyfredol ac yn unol â Safon 158
- yr Asesiad Perfformiad Blyneddol o'n Hamcanion Llesiant y cytunwyd arnyn nhw o dan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

- paratoi Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSCA) 2022-2032 o dan Adran 84 o Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 sy'n cydymffurfio â Rheoliadau Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg (Cymru) 2019 a Rheoliadau Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg (Cymru) (Diwygio) (Coronafeirws) 2020
- cyhoeddi Adroddiad Monitro Blynnyddol ar gyfer y Cynllun Datblygu Lleol (gan gynnwys yr Adroddiad Ardoll Seilwaith Cymunedol Blynnyddol) i gydymffurfio â gofynion Deddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004, Rheoliadau CDLI (Cymru) 2005, y Gyfarwydddeb Asesu Amgylcheddol Strategol, a Rheoliadau Ardoll Seilwaith Cymunedol 2010
- cyflwyno Cyfrifon Ariannol 2020/21 i'r Archwilydd Cyffredinol erbyn 30 Tachwedd 2021 yn unol â chanllawiau cyfredol Llywodraeth Cymru

Mae'r Cyngor hefyd wedi chwarae rhan fawr yn y gwaith o ddatblygu ei drefniadau gweithio mewn partneriaeth, ar ôl cynorthwyo datblygu Cydbwyllgor Corfforaethol (CJC) ar gyfer Deddwyrain Cymru, yn ogystal â sefydlu Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Gwent Gyfan, a gynorthwyr gan Gaerffili.

Camau i'w cymryd ar gyfer cynllunio corfforaethol

Gweithgaredd	Erbyn Pryd
Gweithredu Cynllun Corfforaethol newydd 2023-2028	Mai 2023
Cyhoeddi Cynllun Llesiant a Chynllun Cyflawni Lleol newydd y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus	Mai 2023

Cynllunio Ariannol

Mae'r Cyngor mewn sefyllfa ariannol gref, fe'i hystyrir yn wydn yn ariannol, ac mae wedi cynnal sefyllfa hylifedd cryf, asedau yn erbyn rhwymedigaethau, ers sawl blwyddyn.

Mae'r Cyngor yn ddarvoudus ac yn dryloyw yn ei ddulliau rheoli cyllideb, gan adrodd ar ei ragolygon cyllideb yn ystod y flwyddyn drwy'r Pwyllgorau Craffu a'r Cabinet, yn ogystal â chyflwyno adroddiadau ar nifer o feysydd allweddol eraill, gan gynnwys Cronfeydd wrth Gefn Defnyddiadwy, Rheoli'r Trysorlys, a'r Strategaeth Gyfalaf.

Mae'r Cyngor wedi profi tanwariant uwch na'r arfer yn erbyn ei gyllidebau yn y blynnyddoedd diwethaf gyda chynnydd cyfatebol yn lefel y cronfeydd wrth gefn defnyddiadwy. Fodd bynnag, mae'r tanwariant hwn i'w briodoli'n bennaf i arian grant ychwanegol sylweddol a ddarparwyd i'r Cyngor mewn ymateb i bandemig COVID-19, ynghyd â gostyngiadau dros dro yn lefelau gwasanaeth mewn rhai meysydd.

Nid yw'r Cyngor wedi datblygu cysylltiadau digon amlwg eto rhwng ei Gynllun Corfforaethol, ei Gynllun Ariannol Tymor Canolig a'i Raglen Drawsnewid, ond mae gwaith bellach ar y gweill gyda'r Cabinet newydd i alinio'r dogfennau strategol allweddol hyn.

Mae'r Cyngor wedi neilltuo cyllid i gynorthwyo'r gwaith o gyflawni ei Raglen Llesiant a Llundio Lleodedd, sy'n cynnwys, adeiladu ysgolion newydd, datblygu cyfleusterau seibiant, gwella ansawdd y seilwaith priffyrdd, a datblygu rhaglen Safonau Ansawdd Tai Cymru newydd. Fodd bynnag, mae ein gwasanaethau cyhoeddus ni'n wynebu heriau ar hyn o bryd, o ran recriwtio i swyddi mewnol hanfodol, denu contractwyr i wneud gwaith, y costau uwch a'r amserlenni darparu ar gyfer deunyddiau ar draws cadwyni cyflenwi byd-eang, sydd i gyd yn effeithio ar gyflymder a chost y buddsoddiadau a'r darpariaethau bwriedig hyn.

Mae gan y Cyngor hanes da o gyflawni yn erbyn cynlluniau arbed. Fodd bynnag, bydd yr argyfwng costau byw presennol, a'r cynnydd sylweddol cysylltiedig mewn chwyddiant, yn rhoi pwysau ariannol digynsail ar y Cyngor a'i gymunedau, ac felly, bydd yn hanfodol bod Rhaglen Drawsnewid y Cyngor yn cyflawni ar gyflymder ac ar raddfa eang.

Mae'r cynnydd diweddar mewn biliau ynni cartrefi ynghyd â chostau uwch ar gyfer siopa bwyd a phris tanwydd, wedi creu heriau sylweddol i lawer o drigolion, yn enwedig y rhai sydd eisoes mewn angen, a bydd yr heriau yma'n parhau. Mae hyn yn debygol o olygu galw ychwanegol ar wasanaethau gan arwain at bwysau ariannol pellach ar y Cyngor wrth symud ymlaen.

Fel rhan o'r broses o adolygu a diweddarau'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig, cynhelir adolygiad o'r cronfeydd wrth gefn defnyddiadwy er mwyn nodi unrhyw gyllid y gellir ei ailddefnyddio yn y dyfodol. Yn gyfochrog â hyn, bydd Strategaeth Cronfeydd Wrth Gefn y Cyngor hefyd yn cael ei diweddarau i sicrhau ei bod yn parhau i fod yn addas i'r diben yng nghyd-destun yr hinsawdd ariannol heriol sydd ohoni.

Camau i'w cymryd ar gyfer cynllunio ariannol

Gweithgaredd	Erbyn Pryd
Cryfhau'r cysylltiadau rhwng y Cynllun Corfforaethol sydd ar y gweill, Cynllun Ariannol Tymor Canolig y Cyngor, a Rhaglen Trawsnewid Tîm Caerffili	Mawrth 2023
Cynnal adolygiad o Strategaeth Cronfeydd Wrth Gefn y Cyngor	Mawrth 2023
Ceisio datblygu Rhaglen Llesiant a Llunio Lleoedd y Cyngor yn gyflym	Parhaus, yn amodol ar gymeradwyo Achosion Busnes unigol.

Cynllunio Gweithlu

Mae cynllunio gweithlu wedi dod yn arwyddocaol trwy gydol y pandemig. Yn ystod y pandemig, canfu'r Cyngor ei fod yn adleoli ei weithlu'n rheolaidd i gynorthwyo'r gwaith o ddarparu gwasanaethau hanfodol ac i gyflwyno gwasanaethau newydd. Y tu hwnt i'r pandemig, rydyn ni a sefydliadau eraill sy'n darparu gwasanaethau cyhoeddus bellach yn wynebu heriau wrth recriwtio i swyddi hollbwysig.

Yn genedlaethol, nid yw cyflogau wedi cynyddu ar yr un raddfa â chwyddiant ac mae costau byw yn cael effaith andwyol ar lawer o staff. Mae hyn yn effeithio'n uniongyrchol ar recriwtio a chadw, gydag unigolion yn cael eu denu i swyddi lle gall eu sgiliau bellach ddenu cyflog uwch.

Mae'r Cyngor wedi cryfhau ei ddulliau o gynllunio gweithlu, gan gytuno ar Strategaeth Datblygu'r Gweithlu 2021-24 a Strategaeth Lles Cyflogeion 2021-24.

Cymerodd y Cyngor ran mewn Astudiaeth Gweithlu gan Archwilio Cymru sydd wedi argymhell gwelliannau i gynllunio, monitro ac adolygu'r gweithlu ac olyniaeth swyddi.

Cyflwynodd y Cyngor gynllun buddion staff hefyd ac mae wedi coladu ystod eang o adnoddau ar gyfer staff, y mae llawer ohonyn nhw'n drigolion, i'w cynorthwyo gyda chynnydd mewn costau byw trwy ei dudalennau gwe.

Mae'r Cyngor yn adolygu ac yn moderneiddio ei brosesau recriwtio a dewis ac, yn ddiweddar, mae wedi gallu penodi dros ddeg ar hugain o brentisiaid. Mae gwaith hefyd ar y gweill i hyrwyddo'r Cyngor fel cyflogwr o ddewis, er mwyn sicrhau bod ceisiadau'n dod i law gan ymgeiswyr cryf, yn benodol rhai sy'n chwilio am yrfa gyda Chyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili.

Mae'r dulliau gweithredu sy'n cael eu cyflwyno hefyd yn rhoi mewnwelediad a thystiolaeth i'r hyn sy'n gweithio'n dda a'r hyn nad yw'n gweithio cystal, a bydd yr wybodaeth hon yn cael ei defnyddio i gynorthwyo'r Cyngor gyda'r heriau presennol o ran y gweithlu sy'n ymwneud â recriwtio.

Mae'r Cyngor wedi cydnabod bylchau niferus o ran sgiliau ar draws ystod o rolau ac mae'n archwilio cyfleoedd i ddatblygu a gweithredu strategaethau i ymestyn ehangder a dyfnder gwybodaeth ar draws ei weithlu, yn ogystal ag ymgorffori sgiliau rheoli ac arwain modern.

Ar draws y Cyngor, mae cyfraddau absenoldeb oherwydd salwch wedi cynyddu i tua 14 Diwrnod Cyfwerth ag Amser Llawn (CALI) y flwyddyn, ac er bod hyn yn adlewyrchu'r darlun cenedlaethol, bydd hyn nawr yn destun adolygiad fel nodir yn y blwch gweithredu isod.

Nid yw'r pwysau ar y gweithlu yn dod i ben yn y fan honno. Mae effaith y galw cynyddol am wasanaethau'r GIG, er enghraifft, yn effeithio'n uniongyrchol ar lefel yr adnoddau mae angen i'r Cyngor eu darparu ar gyfer Gofal Cartref. Mae adolygiad o ofal heb ei drefnu yn cael ei gynnal gan Archwilio Cymru.

Mae Rhaglen Lywodraethu newydd Llywodraeth Cymru hefyd yn rhoi pwysau pellach ar adnoddau sydd eisoes dan bwysau. Mae'n ddefnyddiol bod Llywodraeth Cymru yn ceisio ymgysylltu â Llywodraeth Leol gyda golwg ar ddeall, ac o bosibl gael gwared ar feichiau a rhwystrau biwrocrataidd diangen. Mae hyn i'w groesawu.

Camau i'w cymryd ar gyfer cynllunio'r gweithlu

Gweithgaredd	Erbyn Pryd
Cyflawni Cynllun Gweithredu Strategaeth Datblygu'r Gweithlu 2021–24	2024
Cyflawni Cynllun Gweithredu Strategaeth Lles Cyflogeion 2021–24	2024
Adolygu a moderneiddio'r broses recriwtio	Hydref 2023
Gwreiddio cynllunio gweithlu ar draws y sefydliad	Hydref 2023
Ymgorffori recriwtio prentisiaethau blynyddol	Parhaus
Gwreiddio a ffurfioli arferion gweithio ystwyth	Dechrau 2023
Adolygu ein Polisiâu Adnoddau Dynol yn ymwneud â gweithio ystwyth	Dechrau 2023

Caffael

Dros y cyfnod adrodd hwn, mae ein Tîm Caffael wedi datblygu sawl rhaglen waith sylweddol. Mae'r tîm wedi rhoi Polisi Gwerth Cymdeithasol ar waith, sy'n ceisio sicrhau manteision cymunedol ychwanegol, trwy ddefnyddio gwariant trydydd parti'r Cyngor, gan ddefnyddio cyfres o Themâu, Canlyniadau a Mesurau (TOMs) sydd wedi'u mabwysiadu'n ffurfiol drwy'r Porth Gwerth Cymdeithasol. Cynorthwyr gwaith y Tîm Caffael gan y Swyddogion Cysylltiadau Cyflenwyr, sy'n cynorthwyo busnesau bach a chanolig a'r economi sylfaenol ehangach i wneud cais am fusnes, sydd, yn ei dro, yn cryfhau ein cadwyn gyflenwi leol a thwf economaidd.

Yn ogystal, rydyn ni'n parhau i ymwneud yn weithredol â Fframwaith TOMs Cenedlaethol Cymru drwy Gymdeithas Llywodraeth Leol Cymru, a gynorthwyr gan Dasglu Gwerth Cymdeithasol Cenedlaethol Cymru (NSVT Cymru), fforwm rhanddeiliaid sy'n cynnwys cyrff sector cyhoeddus, gan gynnwys Tîm Budd i'r Gymuned Llywodraeth Cymru, Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol, Trafnidiaeth Cymru, yn ogystal â nifer o Gyngorau a Chymdeithasau Tai eraill.

Cynlluniwyd y TOMs er mwyn helpu i fesur a gwneud y mwyaf o'r gwerth cymdeithasol a grëir drwy ddarparu gwasanaethau ar draws 7 Nod Llesiant Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, ac yn bwysig, mae'n galluogi sefydliadau i fesur ac adrodd ar werth a grëwyd fel cyfraniad ariannol i gymdeithas.

Mae'r Cyngor wedi parhau fel yr arweinydd caffael ar gyfer Rhaglen Technoleg Addysg Llywodraeth Cymru. Mae'r Rhaglen Technoleg Addysg yn darparu'r cysylltedd ategol, seilwaith yn yr ysgol, gwasanaethau cwmwl, adnoddau digidol, a sgiliau ystafell ddosbarth i gynorthwyo'r Cwricwlwm i Gymru, diogelwch ar-lein, a seibr-gydnherthedd. Mae Caerffili wedi arwain y rhaglen fuddsoddi gwerth dros £100 miliwn ac wedi sicrhau gwerth sylweddol i awdurdodau lleol ac ysgolion ledled Cymru drwy arferion caffael arloesol.

Mae heriau eleni wedi cynnwys newidiadau i'r gadwyn gyflenwi sydd wedi gweld costau cynyddol o ran deunyddiau adeiladu a seilwaith. Mae argaeledd contractwyr, prinder deunyddiau a chynnydd mewn costau yn cael effaith sylweddol ar allu'r Cyngor i symud ymlaen gyda phrosiectau datblygu seilwaith ac adeiladu allweddol. Yn gynyddol, mae contractwyr yn gwrthod cyflwyno tendrau. Pan ddaw cyflwyniadau i law, mae'r costau'n aml yn uwch na'r gyllideb gynlluniedig sy'n gofyn am ragor o waith i bontio'r bwlch. Lle mae datblygiadau'n dibynnu ar grantiau, canlyniad hyn yn aml yw ailgyflwyno i'r corff cyllido, sy'n gallu achosi oedi pellach.

Mae pob cadwyn gyflenwi ar hyn o bryd yn wynebu pwysau sylweddol o ran prisiau oherwydd yr heriau economaidd ledled y byd, megis y rhyfel yn Wcráin, pandemig COVID-19, cynnydd mewn prisiau ynni a Brexit. Bydd y pwysau hyn yn hirhoedlog a byddan nhw'n effeithio ar ein gallu ni i gyflawni prosiectau allweddol, gan gynnwys adeiladu ar gyfer y dyfodol agos. Wrth symud ymlaen, bydd caffael angen hyblygrwydd o fewn contractau i ymdrin â sefyllfaoedd o'r fath wrth iddyn nhw ddod yn fwy cyffredin.

Camau i'w cymryd ar gyfer caffael

Gweithgaredd	Erbyn Pryd
Hyrwyddo ein Polisi Gwerth Cymdeithasol, rhoi cyhoeddusrwydd a chodi ymwybyddiaeth o wreiddio gwerth cymdeithasol ar draws ein gwariant trydydd parti er mwyn sicrhau buddion i'n cymuned ni o'n pŵer gwario ac adrodd ar y canlyniadau.	2023
Defnyddio'r newidiadau mewn deddfwriaeth caffael fel rhan o'r agenda diwygio caffael a'r Biliau Partneriaeth Gymdeithasol a Chaffael.	2023-2024

Asedau

Mae'r Cyngor yn parhau i weithredu dulliau gweithio ystwyth neu fodern ar draws cyfran fawr o'i weithlu swyddfa. Cyflawnwyd hyn yn sgîl pa mor gyffredin oedd dyfeisiau mynediad symudol fel gliniaduron a ffonau symudol, hyblygrwydd polisïau ategol, yn ogystal ag argaeledd technoleg fel datrysiadau cyfarfodydd rhithwir fel Microsoft Teams a Civic.

Fel rhan o'n gwaith adfer o'r pandemig a pharhad dulliau gweithredu gweithio ystwyth, mae'r Cyngor wedi dysgu nad oes angen nifer o adeiladau sydd yn ein portffolio ni ar hyn o bryd. Mae

deiliadaeth ddyddiol ym mhrif adeilad gweinyddol y Cyngor, Tŷ Penallta, yn tua 20 y cant ers y ddwy flynedd ddiwethaf. Mae ymarfer cynllunio capasiti diweddar, a oedd yn cynnwys anghenion y dyfodol, yn codi'r nifer hwn heb fod yn uwch na thua 45 y cant. Gan fod yr ymarfer hefyd wedi dangos bod lleoedd dros ben yn nifer o adeiladau'r Cyngor, mae cyfle clir i resymoli ystâd y Cyngor, a lleihau gwariant cysylltiedig megis rhent, gwresogi a goleuo. Mae Rhaglen Waith Ystwyth yn parhau i ddatblygu'r dulliau gweithredu hyn.

Fel rhan o Raglen Drawsnewid y Cyngor, mae'r cysyniad o wasanaethau wyneb yn wyneb ar gael i drigolion trwy gyfres o Canolfannau Cymunedol gwasanaeth cyhoeddus, hefyd wedi bod yn datblygu. Mae gan y canolfannau hyn y potensial i ddarparu gwasanaethau lluosog ar draws darparwyr lluosog o un lleoliad, gan leihau ymhellach nifer yr adeiladau sydd eu hangen ar y Cyngor i ddiwallu anghenion ei drigolion.

Cynhaliodd Archwilio Cymru adolygiad o'r enw Llamu Ymlaen – Rheoli ein Hasedau. Daeth eu crynodeb i'r casgliad y dylai'r Cyngor ganolbwyntio ar ddatblygu strategaeth asedau hirdymor integredig.

Mae'r Cyngor hefyd wedi mabwysiadu Strategaeth Cwmwl sy'n ceisio symud systemau TG â blaenoriaeth y Cyngor o letywyr ar y safle a rhoi cymorth i gynnal cwmwl dros y flwyddyn ariannol nesaf. Bydd hyn yn newid natur canolfan ddata'r Cyngor a bydd hefyd yn galluogi gostyngiadau yn asedau gweinyddwyr y Cyngor a'r costau ynni a chymorth cysylltiedig.

Mae gan y Cyngor Gynllun Rheoli Asedau sy'n weithredol tan 2026, ac yn ddiweddar rydyn ni wedi penodi Pennaeth Gwasanaeth Tir ac Eiddo newydd, a fydd yn helpu i adnewyddu a mireinio dull y Cyngor o reoli a defnyddio ei adeiladau a'i swyddfeydd.

Mae'r Cyngor yn cydnabod bod angen iddo bellach ffurfioli ei fwriadau ar gyfer asedau yn y dyfodol, fel cyfres integredig o gynlluniau a strategaethau.

Camau i'w cymryd ar gyfer asedau allweddol

Gweithgaredd	Erbyn Pryd
Datblygu Strategaeth Asedau hirdymor a neilltuo adnoddau i gyflawni'r strategaeth.	Ebrill 2023
Gwerthuso manteision gweithio mewn partneriaeth ar gyfer ymagwedd hirdymor at un ystâd gyhoeddus.	Rhagfyr 2022
Cyflwyno polisiâu gweithio ystwyth sy'n cynorthwyo rheoli asedau a rheoli asedau sy'n cynorthwyo gweithio ystwyth.	Rhagfyr 2022
Parhau i ehangu ac ymestyn y Strategaeth Cwmwl y tu hwnt i'r systemau blaenoriaeth uchel.	I'w gadarnhau

Rheoli Risg

Mae gan y Cyngor Broses Rheoli Risg sefydledig ar waith. Mae Risgiau Corfforaethol, sef y risgiau mwyaf sylweddol sy'n wynebu'r sefydliad, yn cael eu cynnwys yn Asesiad Perfformiad Corfforaethol y Cyngor. Mae'r risgiau'n cael eu hadolygu'n ffurfiol gan y Tîm Rheoli Corfforaethol yn rheolaidd ac mae'r Cabinet yn adolygu dangosfyrddau gwybodaeth yr Asesiad Perfformiad Corfforaethol bob chwe mis.

Yn sail i'r Risgiau Corfforaethol mae set o Risgiau Cyfadran. Mae'r rhain yn cael eu nodi a'u monitro trwy Asesiadau Perfformiad Cyfadran, sy'n cael eu hadolygu'n gyfnodol gan Dimau

Rheoli Cyfadrannau bob chwarter, ac yn ystod 2021/22, bu'r rhain hefyd yn destun adolygiad trwy nifer o Bwyllgorau Craffu.

Mae Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio newydd y Cyngor hefyd yn monitro'r Gofrestr Risg Gorfforaethol.

Mae'r Cyngor yn y broses o adolygu strwythur ei Gofrestr Risg Gorfforaethol a Chofrestrau Risg Cyfadrannau, gyda phwyslais ar gysylltu â'r Cynllun Corfforaethol newydd. Bydd hyn yn gwella hygyrchedd cyffredinol gwybodaeth ac yn sicrhau bod camau lliniarol yn cael eu cyflawni, gan fonitro lefelau eu heffeithiau a'r tebygolrwydd o ddigwyddiadau, gan sicrhau rheolaethau lefel risg priodol trwy adolygiadau.

Cwblhaodd y Cyngor Strategaeth Rheoli Risg ddiwygiedig a newydd ym mis Ionawr 2022 gyda chanllawiau newydd wedi'u cymeradwyo gan ein Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio. Mae'r canllawiau yn weithredol ar gyfer gwasanaethau, er mwyn helpu i nodi, rheoli ac adrodd ar risgiau. Fodd bynnag, mae rheoli risg yn broses gylchol a pharhaus, felly bydd angen diweddaru'r Fframweithiau Risg newydd, y Strategaeth a'r Canllawiau, i adlewyrchu unrhyw welliannau sy'n ofynnol drwy'r prosesau gwneud penderfyniadau yn ystod hydref 2022.

Roedd y Cyngor yn arfer cyflwyno hyfforddiant rheoli risg fel rhan o fusnes fel arfer, ond yn anffodus, rhoddodd y pandemig ddiwedd ar hyn dros dro. Fodd bynnag, mae bellach angen adfer hwn yn benodol ar gyfer ein Haelodau Cyngor etholedig a'r Weinyddiaeth newydd.

Yn ystod y cyfnod hwn, roedd llawer o'r recriwtio yn digwydd ar-lein yn aml, ac roedd aelodau tîm newydd yn aml yn gweithio o bell, felly bydd y Cyngor yn darparu mwy o hyfforddiant a chodi ymwybyddiaeth o reoliadau ariannol y Cyngor, y broses benderfynu, y cyfansoddiad, a meysydd llywodraethu eraill, er mwyn helpu a sicrhau bod ein gweithwyr ni'n deall sut mae llywodraethu yn gweithio. Bydd y gwaith hwn yn digwydd fel rhan o'n rhaglen o Adolygiadau Corfforaethol.

Camau i'w cymryd ar gyfer rheoli risg

Gweithgaredd	Erbyn Pryd
Adolygu'r Gofrestr Risg Gorfforaethol a sicrhau bod y broses yn caniatáu cysylltiad rhwydd rhwng y cyfadrannau a risgiau lefel uchel, gan gynnwys hyrwyddo sut i godi materion risg.	Ebrill 2023
Cwblhau a chyflwyno i'w mabwysiadu, y Strategaeth Rheoli Risg ddiwygiedig a'r Fframwaith Risg newydd yn dilyn adolygiad o'r prosesau risg.	Gorffennaf 2023
Hyfforddi Aelodau Etholedig mewn rheoli risg, prosesau, a ffyrdd o graffu arnyn nhw, i gael sicrwydd o lywodraethu a rheolaethau da.	Medi – Rhagfyr 2023

Rheoli Perfformiad

Mae gan y Cyngor lu o drefniadau rheoli perfformiad effeithiol ar waith, sy'n ei helpu i fonitro perfformiad, adrodd arno a chraffu ar faterion fel:

- cynnydd yn ôl blaenoriaethau ac amcanion strategol y Cyngor
- perfformiad yn ôl dangosyddion allweddol
- rheoli adnoddau, gan gynnwys pobl, cyllid ac asedau eraill
- mewnwelediad cwsmeriaid, gan gynnwys cwynion a chanmolïaeth
- a rheoli risg

Mae ein Fframwaith Perfformiad yn cynnwys Dangosfwrdd Asesu Perfformiad Corfforaethol (CPA), a ategir gan gyfres o Ddangosfyrddau Asesiadau Perfformiad Cyfadran (DPA). Mae Dangosfwrdd yn ffordd weledol o ddangos gwahanol ddata a gwybodaeth. Mae'r rhain i gyd yn cael eu hadolygu'n rheolaidd gan Dimau Rheoli'r Cyfadrannau, Timau Rheoli Corfforaethol, Pwyllgorau Craffu a'r Cabinet.

Mae'r fframweithiau hyn yn darparu mewnwelediad mwy penodol a chyfunol, gyda gwell gwybodaeth a dysgu, sy'n helpu i lywio'r hunanasesiad cyffredinol hwn. Mae gwelliannau diweddar o ran adrodd wedi helpu i fireinio a llywio ein proses hunanasesu yn well, gyda ffocws penodol ar werthuso, yr hyn sydd wedi mynd yn dda, a'r hyn nad aeth cystal. O ganlyniad, gellir galluogi a datblygu gwell cyfleoedd dysgu a chytuno ar gamau gweithredu mwy gwybodus i ysgogi gwelliant parhaus.

Gyda'r nifer newydd o Aelodau Etholedig yn dilyn yr etholiad Llywodraeth Leol ym mis Mai 2022, bydd y Cyngor nawr yn hyfforddi ac yn helpu i ddatblygu'r aelodau newydd hynny, er mwyn eu galluogi i ymgysylltu â'r wybodaeth perfformiad a gyflwynir a'i herio. Mae'n debygol y bydd hyn yn canolbwyntio ar y Dangosfwrdd Asesu Perfformiad Corfforaethol gyda phwyllgor craffu yn cael ei ddatblygu gyda'r holl aelodau i gynorthwyo'r her ehangach honno.

Bydd y Cynllun Corfforaethol newydd arfaethedig yn cael ei ddatblygu dros y misoedd nesaf, a bydd yn cynnwys set newydd o Amcanion Llesiant a fydd yn deillio o ganfyddiadau'r Dangosfwrdd Asesu Perfformiad Corfforaethol, ac adborth o ymgynghoriadau ac ymgysylltiadau eraill, gan ddarparu ffocws parhaus i fynd i'r afael ag anghenion cymunedol, gan hefyd roi cyfle i fonitro cynnydd sydd wedi'i ymgorffori yn y seilwaith ategol.

Mae'r Cyngor hefyd yn bwriadu gwella ei allu i gasglu data a dadansoddi data, ac o ganlyniad, mae wedi cychwyn ar raglen ddigidol sy'n ehangu'r defnydd o wahanol llwyfannau ac offer Microsoft, i adeiladu a dangos data mewn ffordd sy'n ei gwneud yn haws i'w defnyddio a'u deall. Mae hwn yn brosiect tymor canolig o hyd at dair blynedd, gyda nifer o ymarferion peilot eisoes wedi dechrau a allai wella trosglwyddo data, awtomeiddio data, ac adrodd ar ddata, y gellir eu hailadrodd ar draws y sefydliad.

Camau i'w cymryd gan reoli perfformiad

Gweithgaredd	Erbyn Pryd
Cyflwyno Cynllun Corfforaethol newydd a'i ymgorffori i mewn i Fframweithiau Perfformiad	Gorffennaf 2023
Hyfforddi ac arfogi Aelodau i ymgysylltu â'r Asesu Perfformiad Corfforaethol a herio perfformiad drwy'r Pwyllgor Craffu ar y Cyd	2022-2023
Datblygu a symleiddio'r broses o gasglu, prosesu, dadansoddi ac adrodd ar ddata ymhellach, gan ddefnyddio gwell llwyfannau ac offer digidol Microsoft ar draws y sefydliad.	2022-2024

Adran 6: Gwiriadau Iechyd Allweddol Eraill y Cyngor

Cydraddoldeb a'r Gymraeg

Mae'r Cyngor yn parhau i gyflawni yn ôl y camau gweithredu a nodir yng [Nghynllun Cydraddoldeb Strategol 2020-2024](#), gan ganolbwyntio ar wneud gwasanaethau mor hygyrch â phosibl ac ymgysylltu mwy â'n trigolion ni.

Datblygodd y Cyngor [Dempled Asesiad Effaith Integredig](#) ym mis Ebrill 2021, yn unol â'r Ddyletswydd Economaidd-Gymdeithasol. Mae hyn wedi helpu i sicrhau bod gwasanaethau'n deall ac yn ystyried yr effaith mae unrhyw gynigion yn ei chael ar nodweddion gwarchodedig, y Gymraeg, y Ddyletswydd Economaidd-Gymdeithasol, a Deddf Cenedlaethau'r Dyfodol. Drwy gysylltu'r asesiad â'r adroddiadau wrth fynd ymlaen i wneud penderfyniad, mae'n sicrhau bod y rhai sy'n gwneud penderfyniadau yn wybodus ac yn gallu deall effeithiau unrhyw dryloywder pan ddaw i'n penderfyniadau ni. Fodd bynnag, bydd y Cyngor yn elwa o ddarparu rhagor o gymorth i Aelodau Etholedig i ddeall pwrpas asesiadau effaith ac i sicrhau eu bod nhw'n cael eu craffu arnyn nhw'n ddigonol fel rhan o'r broses gwneud penderfyniadau.

Mae'r Cyngor wedi integreiddio cydraddoldeb a'r Gymraeg fel rhan o Asesiadau Perfformiad Cyfadran (DPA) i sicrhau golwg integredig ar gyflwyno gwasanaethau wrth adrodd ar gynnydd fesul cyfadran.

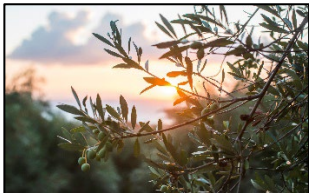
Amlygodd [Adroddiad Blynyddol Safonau'r Gymraeg 2021-2022](#) ein bod ni wedi derbyn un gŵyn am y Gymraeg yn ystod y flwyddyn ariannol hon. Cododd y gŵyn nifer o faterion, gan gynnwys methiant i ymdrin â'r gŵyn yn Gymraeg dros y ffôn, mai cyfeiriad e-bost yn unig a ddarparwyd gan y dudalen gwe fel manylion cyswllt ac nad oedd y Bot Sgwrsio yn gweithio'n iawn ar y wefan. Mae'r Cyngor yn mynd i'r afael â'r pwyntiau a godwyd.

Adolygodd a diweddarodd y Cyngor ei [Strategaeth Pum Mlynedd ar gyfer y Gymraeg 2017-2022](#) a gellir ei gweld ar y wefan ynghyd â'r holl ddogfennaeth ategol.

Bu cynnydd bychan yn nifer y staff sy'n siarad Cymraeg a gofnodwyd ar ein system Adnoddau Dynol ar gyfer 2021-2022 ar draws pob un o'r 4 cyfadran. Fodd bynnag, cofnodwyd gostyngiad sylweddol yn nifer y staff sy'n dysgu Cymraeg, gyda dim ond 35 wedi'u cofrestru. Dyma'r ffigur isaf mae'r Cyngor wedi'i gofnodi ers iddo ddechrau casglu'r data hwn yn ôl yn 2001.

Mae rhywfaint o waith sydd angen ei wneud yma, yn enwedig ar adeg pan fo cael staff â sgiliau Cymraeg mor bwysig i ddarparu gwasanaethau dwyieithog. Yn dilyn archwiliad blynyddol y Comisiynydd, mae'r Cyngor bellach yn mynd i'r afael â nifer o faterion o ran diffyg cydymffurfio. Rhoddwyd sylw arbennig ar broses recriwtio'r Cyngor gyda'r Comisiynydd yn gofyn am gynllun gweithredu, sydd i'w weld yn ein hadroddiad blynyddol, [Adroddiad Blynyddol Safonau'r Gymraeg 2021-2022](#).

Mae'n amlwg o gynnwys yr adroddiad y bu rhywfaint o gynnydd yn ystod 2021-2022. Dros y 12 mis nesaf, bydd y Cyngor yn sicrhau bod gwasanaethau'n cael eu darparu yn unol â Safonau'r Gymraeg. Bydd y Cyngor hefyd yn gweithio gyda meysydd gwasanaeth i nodi a mynd i'r afael ag unrhyw hyfforddiant yn y Gymraeg neu ofynion sgiliau Cymraeg er mwyn darparu gwasanaethau.

Datgarboneiddio

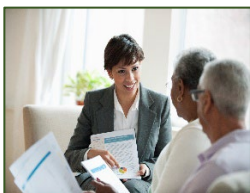
Fe wnaeth y Cyngor ddatgan Argyfwng Hinsawdd yn 2019 ac fe gymeradwyodd Strategaeth Datgarboneiddio a Chynllun Gweithredu ym mis Tachwedd 2020, gan osod y targed o fod yn sefydliad Carbon Sero Net erbyn 2030. Mae'r strategaeth hon yn darparu cyfeiriad lefel uchel gyda 122 o gamau gweithredu yn y cynllun gweithredu sy'n nodi gwaith penodol ar draws pob rhan o'r sefydliad. Er gwaethaf gwneud cynnydd cyson, cydnabu'r Cyngor yn 2021, er mwyn gwthio'r agenda hon yn ei blaen mor gyflym â phosibl, y byddai angen adnoddau ychwanegol penodol. Bydd angen cytuno ar gyllidebau datgarboneiddio penodol ac mae Tîm Datgarboneiddio wedi'i benodi a ddylai fod yn gwbl weithredol erbyn diwedd y flwyddyn galendr.

Yn unol â gofynion Llywodraeth Cymru, mae'r Cyngor wedi cyfrifo a chyflwyno ei allyriadau carbon sylfaenol ar gyfer 2020/2021. Mae hyn wedi darparu gwybodaeth a dealltwriaeth hanfodol o'n hallyriadau ni ac wedi galluogi ffocws ar y meysydd hynny sy'n gyfrifol am ein hallyriadau mwyaf sylweddol. Bydd y dysgu newydd hwn yn dylanwadu ar y blaenoriaethau a roddir i gamau gweithredu amrywiol yn y cynllun gweithredu.

Mae'r Cyngor yn gweithio ar rai prosiectau arwyddocaol er mwyn helpu i gyflawni ei amcanion datgarboneiddio. Mae'r rhain yn cynnwys datblygu fferm solar 20MW yn ne'r Fwrdeistref Sirol. Bydd hyn, pan fydd yn weithredol, yn darparu digon o drydan i bweru tua 6,000 o gartrefi.

Mae gan y Cyngor hefyd raglen uchelgeisiol i ddatgarboneiddio ein fflyd cerbydau. Ar hyn o bryd, mae hyn yn canolbwyntio ar leihau nifer y cerbydau ac adolygu cerbydau llai, lle mae dewisiadau trydan eraill wedi'u profi. Ar yr un pryd, mae gan y Cyngor y seilwaith gwefru angenrheidiol i gynnal cerbydau i drosglwyddo i ddewisiadau allyriadau isel iawn.

Mae'n amlwg o'r gwaith hwn a phrosiectau datgarboneiddio eraill bod yn rhaid i'r Cyngor gynyddu'r gallu a'r wybodaeth dechnegol am ddatgarboneiddio, ynni adnewyddadwy, a newid yn yr hinsawdd ar draws yr awdurdod. O ganlyniad, mae'n cynllunio hyfforddiant a chymorth sylweddol i swyddogion ar draws y sefydliad i'w galluogi nhw i chwarae rhan lawn yn y maes blaenoriaeth hwn.

Ymgynghori ac Ymgysylltu

Mae'r Cyngor wedi ymrwmo i sicrhau gwasanaethau o ansawdd uchel sy'n canolbwyntio ar y dinesydd ar gyfer y cymunedau sy'n rhan o'n Bwrdeistref Sirol ni ac mae ymgysylltu effeithiol yn ganolog i brosesau gwneud penderfyniadau'r Cyngor. Mae Fframwaith Ymgynghori ac Ymgysylltu Caerffili yn nodi'r ymagwedd ar gyfer dealltwriaeth gyffredin er mwyn gwella ymgysylltiad ymhellach.

[Tîm Caerffili YN WELL GYDA'N GILYDD Fframwaith Ymgynghori ac Ymgysylltu 2020-2025](#)

Mae angen i'r Cyngor sicrhau ei fod yn ymgysylltu'n well â'i gymunedau, gan gryfhau perthnasoedd a chydweithio, er mwyn cynllunio a darparu gwasanaethau sy'n diwallu anghenion ei drigolion. I'r perwyl hyn, mae nifer o gamau gweithredu wedi cael eu nodi a'u rhoi ar waith.

Mae heriau'r pandemig wedi ysgogi'r Cyngor i fabwysiadu dull mwy creadigol o ymgysylltu â chymunedau. Mabwysiadwyd ystod o fecanweithiau ymgysylltu digidol tra'n parhau i sicrhau bod y rhai nad ydyn nhw wedi'u galluogi'n ddigidol yn gallu cymryd rhan yn hawdd os ydyn nhw'n dymuno.

Mae Caerffili yn y broses o fabwysiadu llwyfan newydd a fydd yn ei alluogi i gyflwyno amrywiaeth o ddulliau i ymgysylltu ar-lein, gan gynnwys fforymau trafod, arolygon, pleidleisio, offer Holi ac Ateb ac yn y blaen. Yn 2021/22, daeth y Cyngor yn aelod sefydliadol o Rwydwaith Cydgynhyrchu Cymru, sy'n atgyfnerthu ymrwymiad y Cyngor i ymgysylltu'n effeithiol â'n grwpiau rhanddeiliaid amrywiol.

Mae Caerffili yn gweithio i alinio a symleiddio ei gweithgareddau ymgysylltu ac ymgynghori strategol ac i ddefnyddio dull gweithredu mwy cydgysylltiedig o rannu canlyniadau data o'r rhain. Er enghraifft, yr Amcanion Llesiant corfforaethol arfaethedig, Cynllun Llesiant y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus, ac adborth trigolion o'r arolwg trigolion pellgyrhaeddol a gynhelir bob dwy flynedd.

Mae'r Cyngor wedi sefydlu gweithgor mewnol, gyda chynrychiolwyr o bob rhan o'r sefydliad, i archwilio sgiliau, rhannu enghreifftiau o arfer da, mapio 'pwyntiau cyffwrdd' gyda'r amryw o grwpiau rhanddeiliaid a darparu hyfforddiant ymgynghori/ymgysylltu.

Hefyd, lansiodd Caerffili Gronfa Ymrymuso'r Gymuned mewn ymateb uniongyrchol i adborth trigolion, oedd yn awgrymu y byddai cymunedau'n elwa o gronfa leol, wedi'i seilio ar wardiau, i rymuso cymunedau i gynnal prosiectau cymunedol cynaliadwy er mwyn diwallu angen lleol. Mae rôl aelodau etholedig yn hanfodol i'r broses hon a hyd yma (ers ei lansio ym mis Medi 2021) mae'r gronfa wedi gweld dros 100 o brosiectau cymunedol lleol yn cael eu cynorthwyo.

Tîm Caerffili

YN WELL GYDA'N GILYDD

Rhan 2: Adroddiad Perfformiad
Amcanion Llesiant 2021-22

Rhan 2: Adroddiad Perfformiad Amcanion Llesiant 2021/22

Adran 7: Cyflwyniad

Mae gennym ni Gynllun pum mlynedd 2018-2023 sy'n cynnwys chwe Amcan Llesiant. Y rheini yw:

- ALI 1: Gwella cyfleoedd addysg i bawb
- ALI 2: Galluogi cyflogaeth
- ALI 3: Mynd i'r afael â chyflenwad, cyflwr a chynaliadwyedd cartrefi ledled y Fwrdeistref Sirol a darparu cyngor neu gymorth i helpu i wella iechyd a llesiant pobl
- ALI 4: Hyrwyddo system drafnidiaeth fodern, integredig a chynaliadwy sy'n cynyddu cyfleoedd, yn hyrwyddo ffyniant ac yn lleihau'r effeithiau andwyol ar yr amgylchedd
- ALI 5: Creu Bwrdeistref Sirol sy'n cynnal ffordd iach o fyw yn unol â'r Egwyddor Datblygu Cynaliadwy yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015
- ALI 6: Cynorthwyo dinasyddion i aros yn annibynnol a gwella eu llesiant nhw

Mae'r amcanion yn feysydd rydyn ni am eu gwella yn seiliedig ar yr hyn rydych chi wedi ei ddweud wrthon ni sy'n bwysig i chi a'ch llesiant. Dyma sut rydyn ni'n cyfrannu at wella lles amgylcheddol a chymdeithasol ein cymunedau ni.

Rydyn ni'n sefydliad mawr, ac rydyn ni'n darparu ystod o wasanaethau o'r crud i'r bedd i tua 180,000 o drigolion y Fwrdeistref Sirol. Fel y gallwch chi ddychmygu, mae hyn yn golygu bod llawer o weithgarwch i'w adrodd arno, felly yn yr adroddiad blynyddol hwn, rydyn ni'n tynnu sylw'r darllenydd at rai o'r prif feysydd lle rydyn ni'n credu ein bod ni wedi perfformio'n dda, lle mae angen inni wella, a pha wahaniaeth rydyn ni'n ei wneud. Rydyn ni hefyd yn dweud wrthydd chi beth fyddwn ni'n canolbwyntio ar ei gyflawni ar gyfer blwyddyn olaf y Cynllun pum mlynedd.

Mae'r adroddiad hwn yn dweud wrthydd chi sut rydyn ni wedi perfformio o ran cyflawni ein Hamcanion Llesiant ni ym mlwyddyn **pedwar** o'r Cynllun pum mlynedd.

Gallwch chi ddod o hyd i ragor o fanylion a chefnidir i'r Amcanion Llesiant yn y Cynllun Corfforaethol (2018 i 2023) yn y ddolen [Caerffili - Bwrdeistref Sirol Caerffili](#)

Byddem ni'n croesawu eich adborth a'ch barn chi ac a oes unrhyw gynnwys pellach yr hoffech chi wybod amdano. Mae'r manylion cyswllt ar gefn y ddogfen hon ar dudalen 44.

Adran 8: Adroddiad Blynyddol ar yr Amcanion Llesiant 2021/22

Amcan Llesiant 1 – Gwella Cyfleoedd Addysg i Bawb

Beth aeth yn dda eleni

Y llynedd, cawson ni lawer o lwyddiannau, er gwaethaf yr heriau parhaus a gyflwynir gan absenoldeb disgyblion a staff o ganlyniad i Covid. Rydyn ni'n parhau i gyflawni yn ystod cyfnod heriol. Mae perfformiad pawb a gymerodd ran wedi bod yn rhyfeddol.

Rhoddwyd cychwyn ar adolygiad allanol annibynnol o'n Strategaeth Addysg, Uchelgeisiau a Rennir, gan ddarparu gwiriad allanol a sicrwydd ein bod ni ar y trywydd iawn ar ein taith tuag at welliant. Cafodd canlyniad yr adolygiad hwn ei rannu gyda'r Pwyllgorau Craffu a'r Cabinet yn ystod haf 2022.

Mae lleihau effaith tlodi yn fater o bwys cynyddol yn enwedig yn y Blynyddoedd Cynnar, felly fe wnaethon ni gyflwyno Model Blynyddoedd Cynnar newydd ym mis Ebrill 2021 gyda'r nod o sicrhau mynediad at gymorth, waeth beth fo'r cod post. Cafodd ei dreialu gyda llawer o bartneriaid mewn meysydd fel bydwreigiaeth, ymwelwyr ieuchyd, gofal plant ac ysgolion. Mae wedi cynorthwyo mwy o deuluoedd bregus ar draws y Fwrdeistref Sirol nag erioed o'r blaen gyda'r buddion yn cynnwys datblygiad plant, lleferydd, iaith ac ymddygiad gwell. Mae gorbryder wedi lleihau ac mae teuluoedd yn dechrau teimlo'n fwy gwydn.

Mae yna hefyd wefan Blynyddoedd Cynnar a Gofal Plant newydd sy'n cynnig ystod o offer cymorth i deuluoedd. Mae model y Blynyddoedd Cynnar yn cynnwys bydwreigiaeth, sydd wedi cael problemau capasiti dros y blynyddoedd diwethaf, ac maen nhw wedi ymrwymo i symud ymlaen i ddatblygu ap i rannu gwybodaeth gan yr Awdurdod Lleol a'r Bwrdd Iechyd â theuluoedd yn ystod eu beichiogrwydd. Mae gwefan newydd hefyd wedi'i datblygu ar gyfer dysgwyr ôl-16, fel y gallen nhw gael mynediad at yr ystod o gymorth.

Rhoddwyd ffocws cryf ar godi safonau cyflawniad, sy'n bwysig i'w gynnal yng ngoleuni'r tarfu a fu ar ddysgu. Mae cyfarfodydd i gynorthwyo a herio ysgolion fel y bo'n briodol wedi parhau i gael eu cynnal ac mae Estyn wedi adolygu ac ailymweld ag ysgolion yn ystod y flwyddyn ddiwethaf. Mae dwy o'r tair ysgol yn y categori Gwelliant Sylweddol bellach wedi'u tynnu o'r categori hwnnw, a disgwylir i'r adroddiad ar y drydedd ysgol gael ei gyhoeddi'n fuan. Yn ogystal, mae pob un o'r tair ysgol a oedd dan adolygiad Estyn yn flaenorol wedi gwneud digon o gynnydd i gael eu tynnu o'r monitro dilynol. Nid oes gennym ni unrhyw ysgolion mewn categori statudol.

Fe fuon ni'n gweithio'n agos gyda'r Consortia Addysg Rhanbarthol, gan gynorthwyo ysgolion i gynyddu presenoldeb ac i baratoi ar gyfer cyflwyno'r Cwricwlwm i Gymru, a gweithredu'r Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol yn y flwyddyn i ddod.

Rydyn ni, a'r Gwasanaeth Cyflawni Addysg, wedi cyflwyno protocol amlasiantaeth newydd 'Tîm o Amgylch yr Ysgol' fel y gellir cydgysylltu cymorth ychwanegol i ysgolion lle bo'r angen.

Mae rhai o'n disgyblion sy'n methu dilyn llwybr cyrhaeddiad traddodiadol wedi elwa o ystod ehangach o ddewis eleni yn ogystal â chael mynediad at gymwysterau ffurfiol ac anffurfiol priodol.

Mae prosesau diogelu yn parhau i gael eu blaenoriaethu a'u gweithredu, yn enwedig lle nodir bod disgyblion yn agored i niwed. Bu ymweliadau cartref sydd wedi'u hasesu o ran risg yn nodwedd reolaidd ac roedd nifer dda yn mynychu'r ddarpariaeth wyneb yn wyneb mewn ysgolion a lleoliadau eraill. Cynyddwyd sesiynau llesiant, ac roedd perthnasoedd da gyda staff yn galluogi disgyblion i leisio pryderon a gofidiau. Mae archwiliadau diogelu wedi aildddechrau ac mae sesiynau hyfforddi wedi cwrdd ag amserlenni.

Yn ddigidol, datblygwyd llawer o wasanaethau i roi mwy o gymorth ar-lein yn ogystal ag yn bersonol i gynnig gwahanol ffyrdd o helpu plant, pobl ifanc a theuluoedd. Rhoddodd hyn gyrhaeddiad ehangach drwy dargedu cymorth unigol at y rhai sydd ei angen fwyaf. Darparodd menter Technoleg Addysg Llywodraeth Cymru fuddsoddiad mawr mewn TG a chyfarpar digidol i ysgolion.

O ganlyniad i gyflwyno dysgu o bell, mae sgiliau digidol wedi datblygu'n gyflym mewn rhai meysydd. Mae'r Rhaglen Technoleg Addysg yn fuddsoddiad gan Lywodraeth Cymru i gynorthwyo'r gwaith o drawsnewid seilwaith digidol mewn ysgolion ac mae wedi darparu'r offer sydd eu hangen ar ddysgwyr i ymgysylltu'n llwyddiannus â dysgu o bell, ac mae llawer o fanteision wedi'u nodi. Caiff y rhain eu hystyried wrth i ysgolion a lleoliadau ymgartrefu mewn amgylchedd wyneb yn wyneb, ond hefyd, byddan nhw'n parhau i wella dysgu trwy ddysgu o bell a gwersi wedi'u recordio.

Mae llyfrgelloedd yn parhau i fod yn ymrwymedig i'w gwariant ar eitemau stoc plant ac oedolion ifanc er mwyn cynorthwyo addysg a darllen er pleser a chynorthwyo'r Gymraeg a'i diwylliant yn llawn a adlewyrchir gan gyfoeth ac amrywiaeth stoc llyfrgell gan gynnwys e-lyfrau ac e-lyfrau llafar.

Oeddech chi'n gwybod?

Mae gwasanaethau llyfrgell, gan gynnwys defnydd o gyfrifiaduron, yn parhau i fod am ddim i blant ac oedolion ifanc ac mae gan lyfrgelloedd leoedd sy'n gyfeillgar i blant sy'n ymestyn dros ystod oedran o fabanod i'r arddegau. Nid yw plant dan 16 oed yn talu dirwyon ar eitemau hwyr ac mae argraffu dogfennau ar gyfer gwaith cartref yn parhau i fod yn rhad ac am ddim ar bob safle.

Yn ystod cyfnod clo Covid-19, parhaodd y Gwasanaeth Llyfrgell i gynorthwyo addysg a dysgu, gan gynnig gwasanaethau llyfrgell amgen: Archebu a Chasglu, Dosbarthu i'r Cartref LibraryLink a phori'r llyfrgell trwy apwyntiad. Trefnwyd ymweliadau digidol gan Lyfrgellwyr Cymunedol ag ysgolion i atgoffa plant am y gwasanaeth llyfrgell.

Mae cyfanswm o 98% o staff y llyfrgell wedi cwblhau hyfforddiant Haen 2 ar Ddiogelu Oedolion a Phlant, i gynorthwyo oedolion a phlant sy'n agored i niwed a chyfeirio yn unol â hynny.

Rydyn ni'n cymryd camau cadarnhaol drwy drawsnewid yr ystâd addysg, drwy fuddsoddi mewn amrywiaeth o raglenni gwella adeiladau ysgol gwerth miliynau o bunnoedd drwy ein Rhaglen 'Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu' (a elwid gynt yn Rhaglen Ysgolion a Cholegau'r 21ain Ganrif) a ariennir ar y cyd yn ogystal â ffrydiau ariannu eraill fel y Grant Cyfrwng Gymraeg. Ein nod yw sicrhau bod yr ysgolion iawn yn y lle iawn, at ddefnydd addysgol a chymunedol ac i reoli nifer y lleoedd mewn ysgolion yn unol â galw lleol. Rydyn ni'n cyflawni hyn mewn nifer o ffyrdd,

gan gynnwys adnewyddu ac uwchraddio adeiladau presennol, ychwanegu estyniadau, neu godi adeiladau ysgol newydd. Mae gennym ni nifer o brosiectau ar y gweill ac yn cael eu datblygu sy'n cynnwys ystod o welliannau amrywiol a chyffrous, gan gynnwys ein cynlluniau ni ar gyfer ein Hysgol Carbon Sero Net gyntaf i gymryd lle ysgol bresennol Ysgol Gynradd Plasyfelin, ac adeilad newydd yn lle Ysgol Gymraeg Cwm Gwyddon.

Beth nad aeth yn dda a beth rydyn ni wedi'i ddysgu

Creodd heriau parhaus y pandemig rwystrau i gynnydd, gyda rhai ohonyn nhw'n sylweddol. Adroddodd ysgolion fod nifer uchel o ddisgyblion yn absennol gyda chynnydd mewn absenoldebau cyson, ac mae disgyblion wedi bod yn ansefydlog ac yn bryderus, yn enwedig y rhai a safodd arholiadau. Mae'r diffyg trefn, ynghyd â gorbryder, wedi arwain at gynnydd mewn ymddygiadau heriol, yn enwedig mewn Ysgolion Uwchradd ac mae nifer y gwaharddiadau wedi codi.

Er gwaethaf cael mynediad at gyllid ychwanegol, mae wedi bod yn aml yn anodd recriwtio i swyddi newydd a bu problemau capasiti ym mhob maes gwasanaeth, sydd, yn ei dro, wedi effeithio ar y rhaglenni a ddarperir a'u hamserlenni nhw.

Mae'r Tîm Addysg i Oedolion yn y Gymuned wedi cynyddu eu darpariaeth ar-lein yn sylweddol, ond mae cyrsiau/dosbarthiadau wyneb yn wyneb yn araf i ddychwelyd i niferoedd cyn-Covid. Rydyn ni'n hyrwyddo'r gwasanaeth yn weithredol ac yn gweithio gyda phartneriaid allweddol i dargedu cyfranogwyr.

Cynyddodd nifer ein pobl ifanc nad oedden nhw mewn cyflogaeth, addysg na hyfforddiant i 2.2% (41 o bobl allan o grŵp o 1888). Fodd bynnag, o ystyried effaith y pandemig, mae hyn yn dal yn isel.

Er bod ein rhaglen Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu wedi symud ymlaen â nifer o brosiectau adeiladu ysgolion megis estyniadau i ysgolion a disodli adeiladau hŷn, mae'r broses yn gymhleth a rhaid iddi ddilyn camau penodol a nodir yn y gyfraith. Mae hyn yn golygu y gall gymryd amser hir cyn dechrau prosiect penodol a phan fydd prosiect yn cyrraedd y cam o fynd i'r farchnad am gyflenwr, rydyn ni'n canfod bod ffactorau allanol sy'n dylanwadu ar y farchnad (fel y rhyfel yn Wcráin) yn effeithio ar y broses tendro, lle gall costau fod yn sylweddol uwch na'r gyllideb wreiddiol a ddyrannwyd. Rydyn ni'n ymwybodol o'r risgiau hyn ac rydyn ni wrthi'n eu monitro nhw er mwyn atal unrhyw effaith gyffredinol ar y rhaglen.

Drwy gydol y flwyddyn hon, rydyn ni wedi dysgu pa mor bwysig yw gwaith tîm a morâl staff. Er enghraifft, roedd llawer o staff ar draws y Cyngor yn cynorthwyo Addysg i ddarparu prydau ysgol am ddim i deuluoedd a nodwyd. Rydyn ni hefyd wedi gorfod gwerthfawrogi pwysigrwydd lles dysgwyr a bod yn amyneddgar ac arloesol o ran sut mae rhai disgyblion yn ailddechrau dysgu ffurfiol. Rydyn ni wedi achub ar y cyfle i adolygu ein systemau data ni fel bod trosglwyddo gwybodaeth yn fwy effeithiol.

Pa wahaniaeth rydyn ni wedi'i wneud

Mewn gwaith Blynnyddoedd Cynnar, mae tua 1400 o blant 0-7 oed yn cael cymorth unigol ar unrhyw un adeg ledled y Fwrdeistref Sirol. Mae'r niferoedd a gynorthwyir drwy Allgymorth Dechrau'n Deg (y tu allan i ardal cod post) wedi cynyddu o 50 yn y blynnyddoedd blaenorol i 826 yn 2021/22. Mae hyn yn gwneud gwahaniaeth i deuluoedd agored i niwed waeth beth fo'u cod post.

Mae arweinwyr ysgolion yn dweud wrthon ni eu bod nhw'n teimlo eu bod wedi cael cymorth sylweddol gan yr Awdurdod Lleol eleni, gyda llinellau cymorth a rhaglenni hyfforddi yn eu cynorthwyo i feithrin eu gwydnwch. Er gwaethaf y tarfu, nifer cymharol fach o ddosbarthiadau a gaewyd.

Roedd arweinwyr ysgolion hefyd yn gwerthfawrogi'r cymorth a ddarparwyd gennym ni yn ystod cyfnod y pandemig ar gyngor iechyd a diogelwch, adnoddau dynol, dysgu cyfunol, cyllid a chymorth i ddysgwyr a theuluoedd agored i niwed.

Mae Gwasanaethau Llyfrgell ac Addysg i Oedolion yn y Gymuned yn cael eu gwerthfawrogi'n fawr gan ein cymunedau ni a bydd y cais grant trawsnewid llwyddiannus yn Llyfrgell Rhymni a chreu Canolfan Ddysgu Idris Davies yn gweithredu fel peilot ar gyfer gwasanaethau'r dyfodol.

Helpodd y cymorth ar gyfer presenoldeb i gynyddu'r canrannau presenoldeb, ac mae'r disgyblion mwyaf agored i niwed wedi gallu mynychu sesiynau wyneb yn wyneb drwy'r amser. Fe wnaethon ni hefyd fanteisio i'r eithaf ar gyfleoedd i gyflwyno dysgu proffesiynol o bell. Roedd hyn yn golygu lefel uwch o ymgysylltu ym mhob cyfarfod, yn enwedig gyda Llywodraethwyr.

Mae nifer o brosiectau wedi symud ymlaen sydd wedi gwella'r amgylchedd dysgu eleni. Mae gennym ni 5 cynnig o dan y Rhaglen Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu ar wahanol gamau dilyniant, ac mae un cynnig ar gyfer ehangu ac adleoli Ysgol Gymraeg Cwm Gwyddon bellach yn y cyfnod adeiladu ar ôl symud ymlaen yn llwyddiannus drwy'r broses ceisiadau cynllunio.

Mae cynigion ar gyfer sefydlu ysgol newydd ar gyfer Ysgol Gynradd Plasyfelin ar safle'r ysgol bresennol, sef ein Hysgol Carbon Sero Net gyntaf, yn y cam cynllunio, ynghyd â'n cynnig i uno Ysgol Iau Llancaeach ac Ysgol Fabanod Llanfabon i ffurfio ysgol gynradd newydd ar safle presennol Ysgol Fabanod Llanfabon, a hefyd ein cynlluniau ehangu ar gyfer Ysgol Arbennig a Chanolfan Adnoddau Cae'r Drindod. Rydyn ni'n sefydlu Canolfan newydd ar gyfer Dysgwyr Agored i Niwed (Uned Cyfeirio Disgyblion) ar hen safle Ysgol Gyfun Pontllan-fraith, sydd ar hyn o bryd yn y cam Cais Cyn Cynllunio ac allan i ymgynghoriad cynllunio. Mae cynlluniau ar gyfer cam nesaf ein rhaglen ni'n cael eu creu ar hyn o bryd, a fydd yn cael eu hamlinellu'n fanylach drwy gydol 2023.

Roedd buddsoddiad mewn addysg cyfrwng Cymraeg yn gryf yn y Fwrdeistref Sirol ac mae'r Grant Cyfalaf Cyfrwng Cymraeg o tua £6.8 miliwn yn symud ymlaen â gwaith gwella ac ehangu mewn pum Ysgol Cyfrwng Cymraeg.

Cwblhawyd y Ganolfan Athletau, a leolir yn Ysgol Gynradd Rhiw Syr Dafydd, yn cynnwys trac 6 lôn 300 metr a darpariaeth ar gyfer digwyddiadau rhedeg a maes. Mae bellach modd cadw lle yn y buddsoddiad hwn o £755k at ddefnydd addysgol a hamdden.

Mae buddsoddiad Grant Cynnal a Chadw Cyfalaf (Grant £10.8M gan Lywodraeth Cymru a Grant Awdurdod Lleol o £1.4M) mewn ysgolion yn parhau i gael ei ddefnyddio ar gyfer gwaith gwella parhaus, sy'n sicrhau bod ein hadeiladau ffisegol presennol yn cael eu cynnal a'u cadw a'u gwella o safbwynt Strwythurol, Iechyd a Diogelwch a Datgarboneiddio, yn ogystal â chynorthwyo datblygiad y cwricwlwm.

Ein ffocws ni ar gyfer y dyfodol

Mae swyddogion sy'n gweithio ar draws yr Awdurdod Lleol yn gweithio gyda phartneriaid i werthuso perfformiad yn rheolaidd gyda ffocws parhaus ar ddarpariaeth a chynnydd dysgwyr.

Mae angen strategaeth addysg ddiwygiedig, nid yn unig i fynd i'r afael â materion parhaus, ond i ailosod uchelgais ac ymdrin â'r heriau sy'n parhau ac sy'n gofyn am gerrig milltir allweddol effeithiol ac sy'n diwallu anghenion pob dysgwr. Mae'r broses hon wedi ein harwain at y meysydd canlynol fel rhai i ganolbwyntio arnyn nhw yn y dyfodol:

- ✚ Parhau i ddarparu dulliau cadarn o ddiogelu plant a phobl ifanc yn seiliedig ar anghenion a galwadau sy'n dod i'r amlwg o ganlyniad i bandemig Covid-19.
- ✚ Rhoi'r sgiliau i arweinwyr i gael effaith sylweddol ar gynnydd, cyrhaeddiad a darpariaeth a lles.
- ✚ Sicrhau gweithrediad effeithiol Cwricwlwm i Gymru a Deddf ADY.
- ✚ Cyflymu cynnydd disgyblion sy'n cael eu haddysg y tu allan i leoliad prif ffrwd (EOTAS/EHE)
- ✚ Lleihau nifer y bobl ifanc ôl-16 heb fynediad i addysg, cyflogaeth na hyfforddiant (NEETS).
- ✚ Gwella presenoldeb disgyblion a lleihau gwaharddiadau, gyda ffocws arbennig ar grwpiau agored i niwed.
- ✚ Gwella ymhellach y ddarpariaeth a chymorth i bobl ifanc (ôl-16)
- ✚ Cau'r bwlch mewn cyrhaeddiad rhwng y dysgwyr hynny o gefndiroedd incwm isel a'r rhai nad ydyn nhw'n byw mewn tlodi.
- ✚ Gwella sgiliau digidol pob dysgwr.
- ✚ Cyrraedd y targed o 26% o ddisgyblion blwyddyn 1 cyfrwng Cymraeg erbyn 2031
- ✚ Cynnal lles disgyblion trwy wella agweddau at ddewisiadau bwyd iach a ffitrwydd gweithredol
- ✚ Sicrhau bod y teuluoedd mwyaf agored i niwed, gan gynnwys rhai mewn tlodi, yn gallu cael cymorth i roi'r dechrau gorau i'w plentyn yn eu blynyddoedd cynnar.
- ✚ Trwy'r Rhaglen Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu, sicrhau bod y Fwrdeistref Sirol yn darparu digon o leoedd ysgol i fodloni'r galw yn ogystal ag uwchraddio/amnewid adeiladau ysgol, fel y bo'n briodol, fel bod ysgolion yn addas i'r diben yn yr 21^{ain} ganrif gyda ffocws ar weithio tuag at adeiladau Sero Net yn unol ag ymrwymïadau lleihau Carbon.
- ✚ Gwella defnydd mwy effeithlon o'r ystâd addysg gan yr ysgolion a'r gymuned ehangach.
- ✚ Cymryd rhan mewn Arolwg Cenedlaethol o Blant a Phobl Ifanc a defnyddio canlyniadau'r arolwg boddhad nesaf i lywio ein gwasanaethau ni ar gyfer Llyfrgelloedd (a gynlluniwyd ar gyfer 2022).

Amcan Llesiant 2 – Galluogi Cyflogaeth

Beth aeth yn dda eleni

Yn sgil pandemig Covid-19, mae 2021/22 wedi bod yn flwyddyn heriol arall o ddarparu cymorth cyflogaeth yn uniongyrchol a galluogi cyflogaeth yng Nghaerffili.

Er bod cyfleoedd cyflogaeth eu hunain wedi gwella'n sylweddol, mae ymgysylltu â phobl ddi-waith cymwys yn y Fwrdeistref Sirol wedi bod yn anodd. Mae hyn i'w briodoli'n rhannol i etifeddiaeth y pandemig, lle cafodd llawer o'r rhwystrau cymhleth i gael gwaith y mae pobl yn eu hwynebu, (er enghraifft y rhai â phroblemau iechyd corfforol neu feddyliol), eu gwaethygu'n uniongyrchol gan y pandemig gan arwain at lawer o ddarpar weithwyr yn symud ymhellach i ffwrdd o'r farchnad lafur. Yn ogystal, gallai cyfyngiadau symud, a chyfyngiadau cyffredinol ar fywyd cyhoeddus trwy gydol y pandemig fod wedi cyfrannu at lai o gymhelliant i ddod o hyd i waith, o fewn cymunedau a allai fod wedi bod yn profi cylchoedd o ddiweithdra ac amddifadedd eisoes.

Er hynny, bu llawer o ddatblygiadau cadarnhaol hefyd i alluogi cyflogaeth ar raddfa fwy cyffredinol, a chyfleoedd a ddatblygwyd o fewn y Cyngor. Er enghraifft, roedd perfformiad mewn perthynas â chyflogi pobl ifanc yn gadarnhaol, lle darparodd y Cyngor ystod o gyfleoedd cyflogaeth newydd gyda lleoliadau a phrentisiaethau. Cyflwynwyd Rhaglen Kickstart yn llwyddiannus a bu datblygiadau cadarnhaol hefyd mewn perthynas â chaffael, buddsoddi yn y stoc tai ac aliniad â Bargaen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd.

Mae 255 o gyfranogwyr wedi cael eu cynorthwyo i ddod o hyd i gyflogaeth ar draws y Rhaglenni Cymunedau am Waith (CfW) a Chymunedau am Waith a Mwy (CfW+).

Cafwyd canlyniadau cadarnhaol parhaus ar gyfer y grŵp oedran 16-24. Roedd ymgysylltiad pobl ifanc ychydig yn is na'r targed o 96 am y flwyddyn, gyda 80 wedi'u cyflawni. Fe wnaethon ni gynorthwyo 73 o bobl ifanc i mewn i gyflogaeth, roedd hyn yn sylweddol uwch na'r targed o 48. Roedd cyfradd trosi "Mewn Cyflogaeth" o 62% (fel cyfartaledd ar draws yr holl raglenni). Mae'r gyfradd drosi'n cyfeirio at ganran y rhai a ymgysylltwyd a gafodd waith wedyn, felly er na chyrhaeddwyd ein targed ni ar gyfer ymgysylltiadau cyffredinol, mae'r gallu i symud pobl i mewn i gyflogaeth ar ôl iddyn nhw ymgysylltu yn gryf.

Parhaodd rhaglenni cyflogaeth hefyd i ddarparu cymorth rhagorol i gwsmeriaid ag anableddau a chyflyrau iechyd sy'n cyfyngu ar eu gallu i weithio. Yn benodol, roedd y rhaglen Cymunedau am Waith a Mwy yn gallu cynyddu cyfran y cwsmeriaid ag anabledd neu gyflwr iechyd sy'n cyfyngu ar eu gallu i weithio a gafodd gymorth i mewn i gyflogaeth, gyda 28% (45 o bobl) o gofnodion swyddi yn ymwneud â chyfranogwyr ag anabledd neu gyflwr iechyd sy'n cyfyngu ar eu gallu i weithio.

Dyrannwyd £558k ychwanegol i ni o'r Gronfa Gwarant i Bobl Ifanc i ehangu'r rhaglen Cymunedau am Waith a Mwy. Roedd y cyllid ychwanegol hwn yn ein galluogi ni i gadw staff profiadol a gwybodus a oedd mewn perygl oherwydd bod eu ffrydiau ariannu gwreiddiol wedi dod i ben.

Rydyn ni wedi gweld ymchwydd mewn gweithgarwch ymgysylltu o fewn chwarter olaf y flwyddyn gyfredol, oherwydd cyfyngiadau lleihau. Arweiniodd hyn at gynyddu eu presenoldeb nhw'n sylweddol yn ein timau mewn cymunedau lleol, gyda mentoriaid bellach yn gallu cynnig, ac yn annog cyswllt wyneb yn wyneb â phob cwsmer. Ar ôl cyfnod anodd, mae hwn wedi bod yn

ddatblygiad hynod gadarnhaol a theimlwyd y manteision wrth i atgyfeiriadau ddechrau tyfu eto'n araf deg. Rydyn ni bellach yn cynnal nifer o sesiynau allgymorth neu sesiynau galw heibio wythnosol ledled y Fwrdeistref Sirol, yn ogystal â defnyddio staff fel Pwynt Cyswllt Sengl i ymgysylltu'n fwy effeithiol â phartneriaid mewnol ac allanol. Rydyn ni'n parhau i ddefnyddio cyfryngau cymdeithasol i ehangu ein cyrhaeddiad ac rydyn ni'n cynllunio digwyddiadau cymunedol ar raddfa fwy ar gyfer y flwyddyn i ddod.

Rydyn ni wedi cynorthwyo cyflogwyr lleol i dyfu drwy ddefnyddio ein Rhaglenni Cymorth Cyflogaeth. Mae'r cyflogwyr lleol rydyn ni wedi'u cynorthwyo yn cynnwys Lovells, Kier Construction, QDL, Surf the Shop, a Transcend. Mae hyn wedi cynnwys lleoliadau a chyfleoedd cyflogaeth. Enghraifft o hyn yw ein bod ni wedi gweithio'n agos gyda chontractwr lleol i'r Cyngor i baru cyfleoedd gwaith a chyfranogwyr sy'n defnyddio'r rhaglenni cymorth cyflogaeth. Roedd Mentor Academi'r Cyngor yn gallu cynnig cymorth ychwanegol i ymgeiswyr i sicrhau eu bod nhw'n symud ymlaen i'r cyfleoedd hyn, er enghraifft trwy eu cynorthwyo i gael mynediad at gymwysterau ychwanegol a choladu'r gwaith papur angenrheidiol i'w galluogi i ddechrau yn y rôl. Mewn un enghraifft, arweiniodd y cymorth ychwanegol hwn at gyflogaeth amser llawn lwyddiannus.

Hefyd, mae cynllun peilot Academi Caerffili bellach yn dechrau cyflawni fel y bwriadwyd cyn i'r pandemig ddechrau, gydag unigolion yn cael eu cynorthwyo i swyddi Kickstart, lleoliadau â thâl ychwanegol, a phrentisiaethau, gyda chymorth Mentor yr Academi yn ganolog i lwyddiant a chadw'r lleoliadau hyn mewn sawl achos.

Llwyddodd wyth o bobl ifanc di-waith i gael gwaith trwy'r Cynllun Kickstart. Fe wnaethon ni gynorthwyo'r cynllun drwy gynyddu'r cyflog a gynigir gan yr Adran Gwaith a Phensiynau o'r Isafswm Cyflog Cenedlaethol i'r Cyflog Byw Sylfaenol. Bu Tîm yr Academi yn gweithio'n agos gydag adrannau i greu rolau swyddi a fyddai'n caniatáu i'r ymgeisydd llwyddiannus ennill y profiad a'r wybodaeth angenrheidiol i ddechrau gyrfa yn eu maes o ddewis. Fe wnaethon ni ddatblygu proses ymuno ddiraffwrth ar gyfer yr ymgeiswyr llwyddiannus a'u cyflwyno i'w mentor yn y dyfodol yn y cam cyfweld, er mwyn gallu parhau i ddatblygu'r berthynas.

Mae gwerth cymdeithasol yn derm eang a ddefnyddir i ddisgrifio effeithiau (neu fuddion) cymdeithasol, amgylcheddol neu economaidd y camau rydyn ni'n eu cymryd, er enghraifft defnyddio ein 'pŵer prynu' i weithio gyda'r rhai rydyn ni'n eu prynu ganddyn nhw i recriwtio prentisiaid, lle mae hynny'n berthnasol i'r pryniant

Mae caffael (prynu) yn ffordd bwysig o ddarparu buddion ehangach i'r gymuned ac ychwanegu 'gwerth cymdeithasol' pan fyddwn ni'n prynu. Rydyn ni wedi rhoi 'Polisi Gwerth Cymdeithasol' ar waith i gynyddu ein cyfraniad yn y maes hwn.

Rydyn ni wedi sefydlu ffordd o fesur gwerth o'r enw TOMs (Themâu, Canlyniadau a Mesurau) sy'n ein helpu i roi dull gweithredu cyson ar waith er mwyn mesur ac adrodd ar werth cymdeithasol a buddion cymunedol ac sy'n cynnwys nifer o ganlyniadau megis, ond heb fod yn gyfyngedig i, greu cyfleoedd hyfforddi, prentisiaethau a chyflogaeth wrth ddefnyddio cadwyni cyflenwi lleol

Rydyn ni wedi cynnwys TOMs mewn un ar bymtheg o weithdrefnau caffael eleni i greu cyfleoedd cyflogaeth a byddwn ni'n gallu adrodd yn benodol ar ba wahaniaeth mae hyn wedi'i wneud y flwyddyn nesaf.

Mae'r Rhaglen Tai Arloesol yn fenter a ariennir gan Lywodraeth Cymru (yn rhannol), gyda ffocws ar Ddulliau Modern o Adeiladu i alluogi adeiladu cartrefi newydd, sydd ar hyn o bryd yn ei 4^{edd}

flwyddyn, ond y flwyddyn 1^{af} i Cartrefi Caerffili, ar ôl cwblhau rhaglen a ariennir gan Safonau Ansawdd Tai Cymru (SATC) yn 2021/22.

Cymeradwywyd siop Plot mewn egwyddor fel rhan o'r Fargen Ddinesig. Mae hon yn fenter newydd a fabwysiadwyd gan rai Cynghorau, sy'n darparu cyfleoedd, ac yn ei gwneud yn haws i gael mynediad at dir a chyngor arbenigol, gan arloesi tai arferiad a thai hunanadeiladu, fel dewis prif ffrwd i ddarparu berchnogion tai.

Cytunwyd ar Egwyddor Cronfa Buddsoddi mewn Tai, ac oherwydd hynny, rydyn ni wedi cyflwyno tri chynllun i'w hystyried, gydag un cynllun wedi'i gymeradwyo ar y rhestr wrth gefn, dau gynllun wedi'u cymeradwyo i symud ymlaen ac un o'r rhain bellach yn symud ymlaen i'r cam cais cynllunio.

Bydd y Fframwaith Cyflogaeth Rhanbarthol yn cael ei gyflwyno i'r Gronfa Ffyniant Gyffredin. Bydd hyn yn dilyn ymlaen o gynllun peilot y Gronfa Adnewyddu Cymunedol sy'n cael ei ddarparu ar hyn o bryd yn ystod blwyddyn 2022/23; a dylai ddarparu cymorth cyflogaeth a gynhelir i'r Cyngor ar ôl i Brosiectau a Gyllidir gan Gymdeithasol Ewrop ddod i ben ym mis Mawrth 2023 .

Beth nad aeth yn dda a beth rydyn ni wedi'i ddysgu

Yn ystod rhan olaf y flwyddyn, dioddefodd ein Rhaglenni Cyflogaeth ostyngiad sylweddol mewn atgyfeiriadau yn sgil cyflwyno Cymorth wedi'i Dargedu ar gyfer Dechrau Swydd (JETs) ac Ailddechrau Rhaglenni'r Adran Gwaith a Phensiynau y DU gyfan, sydd wedi tynnu atgyfeiriadau oddi wrth ein rhaglenni, lle mae pwysau ar anogwyr gwaith i gyfeirio at raglenni'r Adran Gwaith a Phensiynau fel opsiwn cyntaf. Mae'r gostyngiad hwn mewn atgyfeiriadau wedi arwain at ostyngiad dilynol a rhwystredig mewn canlyniadau dros y flwyddyn; Fodd bynnag, gyda llacio cyfyngiadau yn ystod y misoedd diwethaf, rydyn ni wedi gallu dychwelyd i lefelau sylweddol uwch o allgymorth cymunedol a gweithio wyneb yn wyneb, a fydd, gobeithio, yn arwain at ganlyniadau uwch o atgyfeiriadau ym mlwyddyn gyflawni 2022-23.

Rydyn ni hefyd wedi dysgu bod angen i ni bwysleisio pwysigrwydd pontio llyfn o Raglen Waith Safonau Ansawdd Tai Cymru dros y blynyddoedd diwethaf, ar gyfer gwelliannau i'r stoc dai, gan ddefnyddio cyfleoedd cyflogaeth priodol, a symud ymlaen i Strategaeth Tai Cartrefi Caerffili a Chynllun Rheoli Asedau Tai (sydd ill dau yn rhaglenni tymor hir) a fydd yn gofyn am gynnal argaeledd gweithlu medrus.

Mae'r dysgu ar safleoedd y Rhaglen Tai Arloesol i fod i gael ei drosglwyddo i'r prosiect adeiladu newydd mawr nesaf yn hen Ysgol Gyfun Oakdale a'r tro hwn, bydd y Cyngor yn ei gwneud yn ofynnol i Willmott Dixon ddarparu Cynllun Gwerth Cymdeithasol sy'n nodi amcanion a chanlyniadau clir.

Pa wahaniaeth rydyn ni wedi'i wneud

Fel rhan o'n Buddsoddiad Stoc Dai, fe wnaethon ni recriwtio naw prentis ym mis Ionawr 2022 i gynorthwyo ein tîm cyflawni mewnol, sydd i gyd wedi setlo i mewn yn dda ac yn datblygu eu sgiliau.

Rydyn ni wedi cyflwyno ystod o raglenni cymorth cyflogaeth, megis yr Academi a Rhaglenni Kickstart, fel y nodir o dan yr adran 'beth aeth yn dda', sydd wedi sicrhau cyflogaeth.

Mae llwybrau hyfforddi (gan gynnwys mewn Adeiladu, Lletygarwch, Canolfan Alwadau a Cherbydau Nwyddau Trwm) wedi'u darparu, i gynorthwyo uwchsgilio pobl leol i ateb y galw mewn busnesau lleol, trwy berthnasoedd a ffurfiwyd gan ein Tîm Cyswllt Busnes.

Ar ddau o'n safleoedd peilot a ariannwyd gan y Rhaglen Tai Arloesol, recriwtiodd Willmott Dixon ddau hyfforddai sy'n gyflogedig yn llawn amser. Maen nhw hefyd wedi cyfrannu at ganlyniadau gwerth cymdeithasol eraill, megis cynorthwyo Canolfan Gymunedol Trecenydd, Menter Banc Bwyd Blynyddol y Cyngor a Rhaglenni Cymorth Cyflogaeth Llywodraeth Cymru a ddarperir gan y Cyngor.

Ein ffocws ni ar gyfer y dyfodol

- ✚ Byddwn ni'n cynyddu ein gallu wrth ymgysylltu i sicrhau ein bod ni'n cyrraedd y cymunedau anoddaf eu cyrraedd. Bydd hyn yn dod yn bwysicach i lwyddiant ein rhaglenni gwaith, felly rydyn ni'n dibynnu llai ar atgyfeiriadau o'r Ganolfan Byd Gwaith ac yn ymgysylltu â'r bobl hynny sy'n amharod i gael cymorth prif ffrwd mewn canolfan waith.
- ✚ Mae cynlluniau ymgysylltu ar gyfer y flwyddyn i ddod yn cynnwys twf ein rhwydwaith Un Pwynt Cyswllt i godi ymwybyddiaeth ymhlith partneriaid atgyfeirio posibl a dychwelyd i ddigwyddiadau ar raddfa fwy i godi proffil ein rhaglenni cyflogaeth ni a datblygu "siop" cyflogaeth neu canolbwynt o fewn canol trefi.
- ✚ Byddwn ni'n ymgorffori'r cyllid newydd o'r Gronfa Gwarantu i Bobl Ifanc er mwyn galluogi mwy o bobl ifanc i gymryd rhan yn y rhaglenni CaW a chau rhaglen CaW Cronfa Gymdeithasol Ewrop i bob pwrpas, gan gadw at ganllawiau ar gyfer cadw dogfennau a chau arian ac ati.
- ✚ Datblygu cynlluniau olyniaeth i sicrhau bod staff yn cael eu cynnal ar ôl i'r rhaglen CaW a ariennir gan Cronfa Gymdeithasol Ewrop ddod i ben, gan weithio gyda'r Gronfa Ffyniant Gyffredin i gael mynediad at gyllid newydd a sicrhau trosglwyddiad di-dor o un rhaglen i'r llall.
- ✚ Datblygu Cynllun Buddsoddi o dan y Gronfa Ffyniant Gyffredin i sicrhau bod yr adnodd Cymorth Cyflogaeth (a ariennir ar hyn o bryd drwy Gronfa Gymdeithasol Ewrop) yn cael ei gynnal.
- ✚ Rhoi cyhoeddusrwydd a chodi ymwybyddiaeth o wreiddio gwerth cymdeithasol ar draws gwariant trydydd parti'r Cyngor a dod yn hunangynhaliol gyda'n dealltwriaeth a'n gwerthusiad o werth cymdeithasol gan ddefnyddio'r Fframwaith Themâu, Canlyniadau a Mesurau (TOMs). Mae adborth o'n Cadwyn Gyflenwi yn gadarnhaol ar y fframwaith TOM gan ei fod yn rhoi llawer mwy o hyblygrwydd iddyn nhw o ran pa fuddion cymunedol y gallen nhw eu cynnig.
- ✚ Parhau i ddysgu, datblygu a deall TOMs yn well mewn amgylchedd 'byw' dros amser
- ✚ Bydd angen Cynllun Gwerth Cymdeithasol clir a chryno arnom ni ar gyfer ein holl ddatblygiadau Tai yn y dyfodol.
- ✚ Rydyn ni'n bwriadu hysbysebu am ddeg cyfle prentisiaeth arall ym mis Medi 2022. Mae ein gallu fel Cyngor i gynnig cyfleoedd prentisiaeth o safon i bobl leol yn helpu i gyfrannu at yr economi leol, yn mynd i'r afael â diweithdra ac yn mynd i'r afael â thlodi.

Amcan Llesiant 3

Mynd i'r afael ag argaeledd, cyflwr a chynaliadwyedd cartrefi ledled y Fwrdeistref Sirol a darparu cyngor neu gymorth er mwyn helpu i wella iechyd a llesiant pobl

Beth aeth yn dda eleni

Er bod yr aflonyddwch i'n hamgylchedd gwaith o ddydd i ddydd drwy gydol y cyfnod hwn wedi parhau, oherwydd pandemig Covid-19 a'r cyfyngiadau a osodwyd gan Lywodraeth Cymru i ddiogelu iechyd y cyhoedd, rydyn ni wedi llwyddo i gyflawni llawer o'n canlyniadau bwriadedig.

Cyrhaeddwyd dyddiad targed Llywodraeth Cymru ar gyfer sicrhau bod tua 10,500 o gartrefi tenantiaid yn bodloni Safon Ansawdd Tai Cymru, fel bod cartrefi mewn cyflwr da; diogel a sicr; wedi'u gwresogi'n ddigonol, yn effeithlon o ran tanwydd ac wedi'u hinswleiddio'n dda.

Llwyddwyd i wella lefelau cymorth i helpu pobl i reoli eu llety a'u harian a darparu cymorth a chynghor ariannol i denantiaid a phreswylwyr ar draws y Fwrdeistref Sirol, gan liniaru effeithiau diwygio lles.

Cwblhaodd un o'n Partneriaid Cymdeithasau Tai y gwaith o ailddatblygu hen Ysgol Gynradd Cwm Ifor, Pen-yr-heol, gan greu 17 o gartrefi newydd a adeiladwyd i safonau Passivhaus.

Rhagorwyd ar ein targed ni ar gyfer yr arbedion ariannol y gwnaethon ni helpu ein tenantiaid cyngor i ddod o hyd iddyn nhw, gan gynhyrchu £3,207,624.88 o arbedion erbyn mis Mawrth 2022.

Fe wnaethon ni a'n Partneriaid Cymdeithasau Tai dynnu £14.92M o gyllid grant Llywodraeth Cymru i lawr i adeiladu cartrefi fforddiadwy newydd, cynnydd ar y dyraniad cychwynnol o £2.3M.

Mae Prosiect Allweddi Caerffili yn parhau i chwarae rhan hanfodol yng nghynllun y Cyngor i atal digartrefedd trwy ddarparu mynediad i lety fforddiadwy o ansawdd da yn y sector rhentu preifat.

Fe wnaethon ni ddarparu gwahanol fathau o gymorth i bobl a oedd naill ai'n ddigartref neu'n ddigartref o bosibl, gan gynnwys y rhai sy'n cysgu ar y stryd, i sicrhau cartrefi diogel a fforddiadwy, gyda mynediad at wasanaethau cymorth a chymorth ariannol.

Gwnaed cynnydd mawr gennym ni o ran gweithio mewn partneriaeth â'r Tîm Cefnogi Pobl i ddatblygu'r Fenter Tai yn Gyntaf ar gyfer pobl ag anghenion cymhleth. Mae'r prosiect hwn yn darparu dull cynhwysol o helpu pobl i gael llety diogel a sicr gyda phecyn cymorth gan dîm ymroddedig.

Beth nad aeth yn dda a beth rydyn ni wedi'i ddysgu

Ychydig o gynnydd a wnaed i gynyddu canran y stoc tai cymdeithasol sydd â chod hygyrchedd. Mae hyn oherwydd ein bod ni'n profi nifer sylweddol o swyddi gwag Therapyddion

Galwedigaethol Tai, ac roedd hyn yn golygu nad oedden ni'n gallu gwneud cynnydd boddhaol trwy gydol y cyfnod hwn.

Oherwydd problemau sylweddol gydag argaeledd contractwyr a deunyddiau, nid oedden ni'n gallu prosesu a darparu swm y grantiau a benthyciadau a fwriadwyd ar gyfer Cartrefi Sector Preifat eleni. Yn ogystal, mae cost deunyddiau wedi cynyddu'n sylweddol, sydd wedi effeithio ar nifer y cartrefi sector preifat yr oedden ni'n gallu eu cynnal.

Mae cyfyngiadau sy'n gysylltiedig â'r pandemig a phrinder staff yn y Tîm Tai Sector Preifat wedi arwain at ôl-groniad o arolygiadau rhagweithiol o Dai Amlfeddiannaeth.

Oherwydd gweithio o bell mae wedi bod yn anodd darparu cyngor effeithlonrwydd ynni i denantiaid yn eu cartrefi eu hunain.

Dechreuodd y gwaith ar Asesiad o'r Farchnad Dai Leol ond oherwydd i ganllawiau newydd Llywodraeth Cymru gael eu rhyddhau, bu'n rhaid i'r gwaith ddod i ben a bydd yn dechrau eto yn 2022 gan ddefnyddio dull mwy newydd.

Rydyn ni wedi dysgu bod angen i ni fod yn fwy ystwyth yn ein hagwedd at bopeth a wnawn, gan fod pethau'n gallu newid yn gyflym, ac mae angen i ni adeiladu gwytnwch i'n strwythur a'n harferion gwaith ni.

Mae angen i ni hefyd wella sut rydyn ni'n hysbysebu ac yn recriwtio staff gan fod gennym ni brinder sgiliau mewn meysydd sy'n dod i'r amlwg ar gyfer y busnes yn y dyfodol ac angen denu talent.

Pa wahaniaeth rydyn ni wedi'i wneud

Cwblhawyd gwelliannau i weddill ein 10,660 o gartrefi i gwrdd â Safon Ansawdd Tai Cymru, a oedd yn gwneud ein cartrefi yn fewnol ac yn allanol o ansawdd da ac yn addas ar gyfer anghenion preswylwyr presennol a dyfodol.

Cynorthwywyd dros 4,000 o denantiaid cyngor, gan gynhyrchu mwy na £3 miliwn o arbedion, lleihau effeithiau diwygio lles, a helpu pobl i hawlio'r budd-daliadau y mae ganddyn nhw hawl i'w cael.

Oeddech chi'n gwybod?

Mi wnaethon ni helpu bron i 1,000 o drigolion i gael mynediad at gyfanswm o £250,000 o daliadau tanwydd y gaeaf gan sicrhau bod y trigolion hyn yn gallu fforddio i gynhesu eu cartrefi.

Cynorthwywyd preswylwyr i leihau eu dyledion nhw trwy gael mynediad at fwy na £500,000 o Grantiau Cymorth Tai, gyda £400,000 yn rhagor o incwm ychwanegol. Mae hyn yn cael effaith sylweddol ar fywydau trigolion Bwrdeistref Sirol Caerffili o ddydd i ddydd.

Fe fuon ni'n gweithio gyda'n Partneriaid Cymdeithasau Tai sydd wedi gallu darparu 62 o gartrefi newydd a fforddiadwy ledled y Fwrdeistref Sirol er mwyn helpu i liniaru'r angen am dai.

Ymgysylltwyd yn llwyddiannus â thros 80% o landlordiaid rhentu preifat, i godi ymwybyddiaeth o'r safonau effeithlonrwydd ynni, a oedd yn cynorthwyo eu tenantiaid i arbed arian ac yn cynyddu nifer y cartrefi ecogyfeillgar yn y Fwrdeistref Sirol.

Cwblhawyd 38 o Grantiau Tasglu'r Cymoedd gennym ni, gan ddod â thai gwag hirdymor yn ôl i ddefnydd gan gynyddu nifer y cartrefi sydd ar gael.

Fe gawson ni grant o £60,000 gan Lywodraeth Cymru i wella amodau byw'r rheini yn y sector rhentu preifat, lle nad yw eiddo'n bodloni'r safonau effeithlonrwydd ynni presennol. Mae hyn wedi ein galluogi ni i ddarparu cymorth i landlordiaid, gan arwain at ansawdd bywyd gwell i'w tenantiaid.

Cwblhawyd dros 1,000 o fân addasiadau a bron i 150 o addasiadau mawr, ynghyd â 105 o Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl pellach a naw lifft grisiau, gan helpu preswylwyr i aros yn annibynnol yn eu cartrefi eu hunain.

Cynorthwywyd 231 o drigolion oedrannus ac anabl trwy ddefnyddio gwasanaethau 'Galluogi Cyllid' a 'Gofal a Thrwsio' i'w cynorthwyo i aros gartref, gan gynyddu eu lefel nhw o annibyniaeth.

Llwyddwyd i wella hygyrchedd tri chynllun gwarchod, gan osod mynediad â ramp i un, drysau awtomatig i un arall a chanllawiau i drydydd cynllun, gan alluogi preswylwyr i fyw'n ddiogel ac yn annibynnol.

Hwyluswyd cynnal cymorthfeydd cymunedol mewn wyth lleoliad gwahanol ledled y Fwrdeistref Sirol, gan ddarparu ystod o wasanaethau cymorth, megis cymorth ariannol a chynghor ar dai a rhoi cyfle i breswylwyr gael mynediad i'n timau wyneb yn wyneb.

Cafwyd caniatâd cynllunio amlinellol ar gyfer dau ddatblygiad dan arweiniad Cartrefi Caerffili. Hen Ysgol Uwchradd Oakdale yn darparu tua 85 o gartrefi newydd a Chynllun Byw Bywyd Hŷn Tŷ Darren yn Rhisga yn darparu tua 46 o gartrefi newydd.

Fe gawson ni gymeradwyaeth gan Lywodraeth Cymru i'n Cynllun Gweithredu Tai Gwag pum mlynedd i helpu i ddod ag eiddo gwag yn ôl i ddefnydd ar draws y Fwrdeistref Sirol.

Ein ffocws ni ar gyfer y dyfodol

- ✚ Gweithredu system TG newydd a fydd yn gwella math a lefel y data a gasglwn ac yn gwella'r gwasanaethau a ddarparwn i denantiaid a phreswylwyr.
- ✚ Rydyn ni am weld Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016 yn cael ei gweithredu'n llwyddiannus, a fydd yn sicrhau cydymffurfiaeth â chyfreithiau tai newydd, gan ei gwneud yn haws i denantiaid rentu eu cartrefi a sicrhau bod tenantiaid yn gwybod am eu hawlau a'u cyfrifoldebau.
- ✚ Cwblhau Cynllun Gweithredu mewn ymateb i'r Arolwg Bodlonrwydd Tenantiaid.
- ✚ Gweithredu 'Strategaeth Rheoli Asedau Cynlluniedig' (PAMS) newydd a fydd yn cynnal ac yn parhau â'r gwelliannau a wnaed i'n cartrefi ni ar ôl cyflawni Safon Ansawdd Tai Cymru, gan gadw ein cartrefi ni'n addas i'r diben fel bod tenantiaid yn byw mewn llety diogel a sicr.
- ✚ Dechrau ar waith cysylltiedig yn dilyn yr ymateb i'r ymgynghoriad ar Safon Ansawdd Tai Cymru 2023 yn canolbwyntio ar ddatgarboneiddio'r stoc tai erbyn 2035.
- ✚ Cyflwyno Strategaeth Tai Lleol a Chynllun Cyflawni newydd, a fydd yn darparu'r cyd-destun a'r camau gweithredu ar gyfer darparu tai a gwasanaethau cysylltiedig â thai ledled y Fwrdeistref Sirol.
- ✚ Cwblhau Asesiad newydd o'r Farchnad Dai Leol, i roi darlun wedi'i ddiweddarau o'r angen am dai ledled y Fwrdeistref Sirol.
- ✚ Cyflwyno Asesiad Llety Sipsiwn a Theithwyr 2022/27 i Lywodraeth Cymru i'w gymeradwyo.
- ✚ Darparu cymorth gyda datblygu ail Gynllun Datblygu Lleol newydd y Cyngor.

- ✚ Mabwysiadu Strategaeth Ailgartrefu Cyflym a sicrhau bod ein Polisi Dyraniadau Cyffredin ni yn adlewyrchu unrhyw flaenoriaethau newydd, er mwyn sicrhau gostyngiad yn yr amser y mae pobl yn ei dreulio mewn llety brys, atal llety rhag chwalu, ailadrodd cyflwyniadau ac ailwaelu i gamddefnyddio sylweddau neu droseddu.
- ✚ Gweithio gyda Phartneriaid Cymdeithasau Tai i ddatblygu a darparu cartrefi fforddiadwy newydd gan sicrhau ein bod ni'n gwario'r lefelau uchaf erioed o grant tai cymdeithasol.
- ✚ Cynorthwyo tenantiaid a phreswylwyr i reoli eu harian, cynyddu incwm a lleihau tlodi tanwydd trwy wneud cartrefi yn fwy ynni-effeithlon ac archwilio unrhyw gyllid sydd ar gael
- ✚ Rydyn ni'n gobeithio cael caniatâd cynllunio llawn i greu datblygiad o fathau cymysg o gartrefi (tai fforddiadwy a gwerthiannau marchnad) ar hen safle Ysgol Uwchradd Oakdale.
- ✚ Mae Tŷ Darren yn safle arall lle rydyn ni'n gobeithio cael caniatâd cynllunio llawn ar gyfer Cynllun Byw Bywyd Hŷn.

Amcan Llesiant 4

Hyrwyddo system drafnidiaeth fodern, integredig a chynaliadwy sy'n cynyddu cyfleoedd, yn hybu ffyniant, ac yn lleihau'r effeithiau andwyol ar yr amgylchedd

Beth aeth yn dda eleni

Cwblhawyd adolygiad gennym ni o'r Mapiau Rhwydwaith Integredig ar gyfer Llwybrau Teithio Llesol, a chymeradwywyd y Map Rhwydwaith Teithio Llesol newydd gan y Cabinet ym mis Ionawr 2022 yn dilyn ymgynghoriad statudol a chyhoeddus helaeth. Mae hwn bellach yn gosod y fframwaith ar gyfer cynllun cyflawni ar gyfer y 15 mlynedd nesaf a chafwyd cymeradwyaeth ffurfiol gan Lywodraeth Cymru hefyd ym mis Awst 2022.

Fe aethon ni ymlaen i Gam 1 pecyn buddsoddi a ariannwyd ar y cyd â Llywodraeth Cymru ar gyfer cynlluniau Metro Plus ledled y rhanbarth. Y prosiect allweddol ar gyfer y Cyngor o fewn y rhaglen hon yw Cyfnewidfa Caerffili. Bydd y Prosiect Cyfnewidfa Drafnidiaeth yn darparu tirnod newydd i Gaerffili, porth sy'n croesawu ymwelwyr newydd tra'n darparu cyfleusterau gwyhych i deithwyr a'r gymuned (os gallwn ni sicrhau'r cyllid angenrheidiol).

Cam 1 yw 'cam dylunio cysyniad' datblygiadau ac rydyn ni wedi penodi Pensaer i ddatblygu'r dyluniad cysyniadol. Bydd ymgynghoriad â rhanddeiliaid a'r cyhoedd yn cael ei gynnal fel rhan o Gynllun Caerffili 2035, i lywio'r dyluniad. Mae Cronfa Ffyniant Bro Llywodraeth y DU yn cael ei dilyn gan y byddai hynny'n caniatáu cyflwyno'r gyfnewidfa newydd erbyn mis Ebrill 2025. Gallwch chi gael rhagor o wybodaeth am hyn yn [Dweud Eich Dweud Heddiw - Cyfnewidfa Caerffili - Commonplace](#)

Comisiynwyd astudiaeth ddichonoldeb ar gyfer Rheilffordd Canol Rhymni gan Trafnidiaeth Cymru ac mae honno wedi'i chwblhau. Mae llinell Rhymni yn rhan o Brosiect Metro De Cymru (2019 i 2024). Disgwylir i'r adroddiad terfynol nodi cynigion y gellir datblygu opsiynau dylunio rhagarweiniol ar gyfer y cyfleusterau parcio a theithio yn Llanbradach ac Ystrad Mynach. Byddai hyn yn cael ei ddatblygu ac ymgynghori arno fel rhan o raglen Metro De Cymru.

Mae disgwyl i ystyriaeth o wasanaethau teithwyr Nelson i Ystrad Mynach gael ei hadolygu fel rhan o'r cynigion strategol ehangach sy'n cael eu datblygu ar gyfer Metro de Cymru. Mae'r llinell hon yn dal i gael ei defnyddio ar hyn o bryd fel llinell nwyddau, gan gludo glo o'r pwll glo brig ym Merthyr Tudful

Mae gwelliannau i arosfannau bysiau yng Nghanol y Cymoedd a ledled ardal y Fwrdeistref Sirol wedi'u cyflawni'n sylweddol yn 2021/22 gyda 96 yn rhagor o arosfannau bysiau wedi'u gwella. Mae cais am gyllid hefyd wedi'i gyflwyno i wella'r grŵp olaf o arosfannau bysiau (43) yn ystod 2022/23, a fyddai'n cwblhau'r rhaglen Gwella Mannau Bysiau ar gyfer y Fwrdeistref Sirol gyfan.

Er gwaethaf effaith barhaus pandemig Covid-19 a chyfyngiadau diogelwch, mae Trafnidiaeth Cymru yn parhau i ddatblygu cynllun manwl ar gyfer Rhaglen Trawsnewid Llinellau Craidd y Cymoedd, ond disgwylir i raglen gyflawni ddiwygiedig gael ei chadarnhau.

Mae deialog gyda Llywodraeth Cymru a Trafnidiaeth Cymru yn cynnwys y dyheadau hirdymor ar gyfer y rheilffordd o Ystrad Mynach i Nelson a gwelliannau i'r coridor Metro o Gaerffili i

Gasnewydd. Drwy Awdurdod Trafnidiaeth Prifddinas-Ranbarth Caerdydd (ATPRhC), mae Swyddogion yn gweithio gyda Llywodraeth Cymru i adnabod blaenoriaethau strategol y Metro yn y dyfodol.

Mae'r gwaith sy'n weddill ar gyfer llwybr teithio llesol Ystrad Mynach i Benpedairheol a Chefn Hengoed (INMC24) bellach wedi'i gwblhau.

Gwnaed y cynlluniau Arbrofol ar gyfer Nelson (unffordd, llwybr troed a llwybr beicio) ac Ystrad Mynach (llwybr beicio Lewis Street) a gyflwynwyd yn 2020/21 o Grant Ymateb i Covid-19 Teithio Cynaliadwy Llywodraeth Cymru, yn barhaol.

Mae Virgin Media wedi parhau i gyflymu ar eu gwaith adeiladu cyflym ledled Bwrdeistref Sirol Caerffili, lle bydd cwsmeriaid yn gallu manteisio ar y gwasanaeth Gig 1 newydd – gan ddarparu cyflymderau band eang cyfartalog o 516mbs o ran lawrlwytho (50 gwaith yn gyflymach na band eang safonol y DU). Mae BT Openreach yn parhau i gyrraedd 25,000 o gwsmeriaid yn barod ar gyfer gwasanaeth. O ganlyniad i'r holl raglenni ar draws y Fwrdeistref Sirol, maen nhw'n adeiladu ar 38,500 o gysylltiadau ffibr llawn.

Beth nad aeth yn dda a beth rydyn ni wedi'i ddysgu

Mae pandemig Covid-19 yn parhau i gael effaith sylweddol ar y wlad mewn sawl ffordd. Mae gwasanaethau trafndiaeth gyhoeddus yn dal i'w chael hi'n anodd adfer ac mae'r defnydd yn dal yn sylweddol is na'r lefelau cyn-Covid. Mae Llywodraeth Cymru yn ymgynghori ar eu cynigion ar gyfer diwygio bysiau yn strategol. Mae'r effaith tymor canolig a hirdymor ar gynllunio strategol ar gyfer seilwaith trafndiaeth yn y dyfodol a gwelliannau i wasanaethau yn parhau i fod yn aneglur.

Rydyn ni wedi clywed bod diogelu llwybr rhwng Caerffili a Chasnewydd, er mwyn caniatáu adfer llwybr trafndiaeth gyhoeddus o bosibl, yn fater i Trafnidiaeth Cymru ei ystyried fel rhan o'u Fframwaith Gwella'r Metro. Mae hwn yn ddyhead hirdymor a fydd yn cael ei adolygu fel rhan o Gynllun Datblygu Lleol newydd y Cyngor sy'n dod i'r amlwg.

Mae Trafnidiaeth Cymru yn dal i ddatblygu cynigion ar gyfer gwasanaeth pedwar trên yr awr ar Reilffordd Cwm Ebwy a fyddai'n gofyn am welliannau sylweddol i orsaf Trecelyn, gyda'r bwriad o'i gyflawni erbyn 2024. Cynhaliodd Trafnidiaeth Cymru a Network Rail sesiynau galw heibio cyhoeddus i gyflwyno eu cynigion. Mae hyn yn cynnwys gwelliannau i orsaf reilffordd Trecelyn a deuoli'r trac.

Pa wahaniaeth rydyn ni wedi'i wneud

Mae'r ymateb cadarnhaol a sylweddol i'r ymgynghoriad ar y Map Rhwydwaith Teithio Llesol yn dangos yr awydd am welliannau Teithio Llesol ledled y Fwrdeistref Sirol. Mae'r Map Rhwydwaith Teithio Llesol a gymeradwywyd yn cynrychioli uchelgais cynyddol y Cyngor ar gyfer seilwaith Teithio Llesol ac mae'n darparu sylfaen gref ar gyfer datblygu rhaglen gyflenwi Teithio Llesol y Cyngor. Mae'r ymgynghoriad ar y Map Rhwydwaith Teithio Llesol wedi galluogi'r cyhoedd i roi gwybod i ni am eu problemau, ceisiadau, pryderon, a materion eraill i'w hystyried.

Mae buddsoddiad o £2M wedi'i wneud i Gamlas Trefynwy i Aberhonddu, gan ail-leinio rhan i ddiogelu ei strwythur. Mae hyn bellach wedi caniatáu mynediad llawn ar gyfer cerdded a beicio ar hyd rhan llwybr cerdded/llwybr halio Rhisga (Llwybrau Teithio Llesol 176 a 178).

Rydyn ni wedi gwneud llawer iawn o waith ailwynebu a gwella ar gylchfannau ffyrdd A sef ein llwybrau strategol. Rydyn ni hefyd wedi gwneud rhai o'r gorchmynion arbrofol ar gyfer adrannau llwybrau beicio newydd megis Lewis Steet Ystrad Mynach a Bwl Road Nelson, yn barhaol, a chwblhawyd rhan o'r llwybr beicio islaw ystâd dai Cwm Calon ym Mhenallta.

Fe wnaethon ni gwblhau gwaith gosod wyneb newydd a gwella'r Llwybr Teithio Llesol rhwng Tredegar Newydd ac Abertyswg.

Nodwyd nifer o groesfannau ledled y Fwrdeistref Sirol nad oedd ganddyn nhw gyrbau isel priodol. Gosodwyd cyfanswm o 87 o'r rhain er mwyn gwella'r ddarpariaeth i gerdded yn y cymdogaethau.

Oeddech chi'n gwybod?

Cafodd 1750 km o briffyrdd eu harchwilio a'u cynnal a'u cadw, a deliwyd â 6,141 o dyllau yn y ffordd. Ymdriniwyd â 9,887 achos o gynnal a chadw a diffygion priffyrdd, a graeanwyd 724 o ffyrdd i gynnal llif traffig yn ystod tywydd garw.

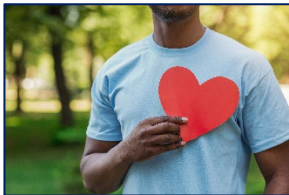
Cwblhawyd cam olaf y gwelliannau i goridor bysiau ardal Canol y Cymoedd yn 2021/22 a chyflawnwyd 96 o welliannau i safleoedd bysiau gyda'r cyllid cyfyngedig a ddyfarnwyd gan Lywodraeth Cymru. Mae rhagor o gyllid wedi'i geisio ar gyfer 2022/23 i gwblhau'r rhaglen gwella coridor bysiau olaf ar gyfer y Fwrdeistref Sirol, a fydd yn gwella hygyrchedd i deithwyr.

Parhawyd gyda gwaith gwella a chynnal a chadw rheolaidd eleni ar y rhwydwaith priffyrdd ar gost o £2,937,530, gan roi wyneb newydd ar 74,995 metr sgwâr o briffyrdd a thrin wynebau hyd at 191,874 metr sgwâr, yn ystod y cyfnod rhwng mis Chwefror a mis Hydref 2021. Nodwyd 5,008 o dyllau yn y ffyrdd cerbydau a 528 o dyllau yn y llwybrau troed i fynd i'r afael â nhw, 17 rhediad cwlfertau tywydd garw, archwiliadau a glanhau, gyda 49,046 o gyliau, yn gwacau a glanhau.

Yn y gaeaf, fe wnaethon ni gynnal 86 o rediadau cynnal a chadw dros y gaeaf, i gadw ein priffyrdd allweddol ar agor (gan orchuddio 28,140 km o halen, gan ddefnyddio 4,837 tunnell o halen ffordd).

Ein ffocws ni ar gyfer y dyfodol

- ✚ Rydyn ni am ddatblygu a chyflwyno rhaglen Mapiau Rhwydwaith Teithio Llesol Integredig.
- ✚ Symud ymlaen â'r dyluniad pensaernïol manwl ar gyfer Cyfnewidfa Caerffili a tharged Cronfa Ffyniant Bro newydd y DU i'w chyflwyno erbyn mis Mawrth 2025.
- ✚ Cynorthwyo cyflawni Rheilffordd Cwm Ebwy gyda gwelliannau ymrwymedig gan sicrhau bod blaenoriaethau'r Cyngor ar gyfer Crymlyn a Threcelyn yn cael eu hystyried.
- ✚ Parhau i ddatblygu'r seilwaith gwefru Cerbydau Trydan (EV) ar gyfer defnydd cyhoeddus, tacsis a chludiant cyhoeddus, gan ganolbwyntio ar weithredu rhwydwaith gwefru ar y stryd.

Amcan Llesiant 5

Creu Bwrdeistref Sirol sy'n cynnal ffordd iach o fyw yn unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

Beth aeth yn dda eleni

Penodwyd Swyddog Datblygu Bwyd a Swyddog Datblygu Bwyd Cynorthwyo tua diwedd y flwyddyn ariannol i ddechrau mynd i'r afael o ddifrif â thlodi ac ansicrwydd bwyd. Mae'r cynnydd yn nifer y Sefydliadau Bwyd Cymdeithasol sy'n helpu i gynorthwyo pobl mewn tlodi bwyd wedi cynyddu'n sylweddol ledled y Fwrdeistref Sirol.

Cyflwynwyd y Grant Tlodi Bwyd yn llwyddiannus, gan ein cynorthwyo ni i ariannu grwpiau ar gyfer prosiectau fel mannau tyfu cymunedol a'r oergell gymunedol awyr agored. Roedd cwmplas y grant yn galluogi sefydliadau bwyd cymdeithasol presennol i ddatblygu a gwella'r gwasanaethau a gynigir i'w cleientiaid.

Dyfarnwyd cyllid grant mewn ffordd gyflym ac ymroddgar i grwpiau gwirfoddol a mentrau cymdeithasol, gan gynnwys y Gronfa Gymorth i Aelwydydd a'r Grant Ynysigrwydd ac Unigrwydd sy'n cynorthwyo grwpiau cymunedol i fynd i'r afael ag unigrwydd yn ein cymunedau mwyaf difreintiedig trwy brosiectau arloesol sy'n canolbwyntio ar y gymuned.

Helpodd cais llwyddiannus am Grant Diffyg Diogeled Bwyd Llywodraeth Cymru sefydliadau cymunedol i ganfod datrysiadau lleol i ddiffyg diogeled bwyd ledled y Fwrdeistref Sirol.

Roedd agor Pantri Cymdeithasol yn Rhisga, Menter Gymdeithasol sy'n creu swyddi yn Ystrad Mynach gan gynnig bwyd cost isel a chynorthwyo caffi i ddod yn gynaliadwy a chreu swyddi, yn ddau o'r prosiectau sydd wedi'u hariannu gennym ni ac sydd wedi gwneud gwahaniaeth gwirioneddol.

Lansiwyd Rhwydwaith Tlodi Bwyd Caerffili ym mis Mawrth 2022, gyda'r bwriad o ddod â chynhyrchwyr bwyd, cyflenwyr a grwpiau cymorth bwyd cymunedol ynghyd i rwydweithio a meithrin cysylltiadau â phobl o'r un anian.

Cynorthwywyd economi bwyd a diwydiannau'r tir yn y rhanbarth gyda chyllid drwy 'Prosiect Food4Growth' Cronfa Adnewyddu Cymunedol Llywodraeth y DU, sef prosiect rhanbarthol a ddarperir gan Dorfaen, Cyngor Sir Fynwy a ninnau.

Mae'r Cynllun Blynnyddoedd Cynnar Iach yn rhan o fenter gan Lywodraeth Cymru i roi achrediad cenedlaethol i leoliadau gofal plant, fel cyfranwyr at iechyd a lles plant. Mae'r cynllun yn parhau i annog ymddygiadau iechyd cadarnhaol ymhlith plant o oedran cynnar.

Ar 31 Mawrth 2022, roedd gennym ni 11 lleoliad gofal plant yn symud ymlaen trwy Gam 1 o'r (Cynllun Cyn-ysgol Iach a Chynaliadwy) a chafodd pump ohonyn nhw eu recriwtio o'r newydd yn ystod y flwyddyn ddiwethaf. Mae hyn yn cynnwys bwyd, maeth, a gweithgaredd corfforol. Mae 10 lleoliad yn symud ymlaen trwy Gam 2, sy'n cynnwys annog a hyrwyddo iechyd meddwl ac emosiynol da, lles, diogelwch a hylendid. Mae 20 o leoliadau ar Gam 3, sy'n cynnwys yr amgylchedd ac iechyd a lles staff. Cafodd dau leoliad adolygiad dwy flynedd llwyddiannus a

chyflawnwyd ailachrediad. Darparwyd hyfforddiant rhithwir i bob lleoliad sy'n ymwneud â'r cynllun mewn lechyd a Lles Staff.

Darparwyd hyfforddiant gennym ni i 12 lleoliad ar raglen o'r enw 'Trên Bach Hud' sy'n blatfform dysgu seiliedig ar symudiadau sy'n caniatáu i blant fynegi emosiwn a chael eu cynnwys. Mae pawb sy'n cymryd rhan yn creu eu campwaith eu hunain trwy eu taith. Mae'r gweithgaredd amlsynhwyraidd hwn yn fan cychwyn delfrydol ar gyfer dysgu pellach sy'n amrywio o ddarllen dialogaidd i lythrennedd corfforol gan ddefnyddio creadigrwydd a chwarae rôl gan fod y sesiynau'n bont rhwng y byd dychmygol a'r byd go iawn. Datblygwyd a chyflwynwyd hyfforddiant Gwobr Byrbryd Iach Safon Aur Gwent gyfan ar y cyd â Deietegwyr Bwrdd Iechyd Aneurin Bevan ac fe wnaeth digwyddiad hyfforddi a gynhaliwyd ar 8 Gorffennaf ledled Gwent asesu a dyfarnu statws Gwobr Byrbryd Iach Safon Aur i 20 lleoliad gofal plant.

Mae'r Gwobrau Ansawdd Cenedlaethol ar gyfer Ysgolion Iach yn dal wedi eu hoedi ar hyn o bryd; fodd bynnag mae Iechyd Cyhoeddus Cymru (ICC) wedi gofyn i Awdurdodau Lleol gyflwyno ysgolion sy'n barod i ennill y wobr. Mae gan Gaerffili 1 ysgol yn barod, ac maen nhw'n aros am ddyddiadau. Eleni, rydyn ni wedi bod yn canolbwyntio ar Ymagwedd Ysgol Gyfan ICC at Les Meddyliol ac Emosiynol gyda chwe ysgol yn cymryd rhan a chwblhau'r cynllun peilot.

Oeddech chi'n gwybod?

Datgelodd adroddiad a ryddhawyd ym mis Rhagfyr 2021 gan Lywodraeth Cymru a Taclo Tipio Cymru mai Caerdydd (301), Casnewydd (59), Sir Gaerfyrddin (41) a Chaerffili (40) yw'r ardaloedd sy'n perfformio orau ar gyfer cyhoeddi rhybuddion cosb sefydlog i fynd i'r afael â gwaredu gwastraff anghyfreithlon yng Nghymru 2020/21.

O ran 'Urddas Misglwyf' yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, rydyn ni wedi sicrhau bod gan ein holl ysgolion a lleoliadau cymunedol ystod eang o gynnyrch ecogyfeillgar ar gael. Rydyn ni wedi darparu cynnyrch i bob llyfrgell, gan ganiatáu i bob safle ddarparu gwasanaeth galw heibio a chasglu i'r cyhoedd. Rydyn ni'n parhau i gynyddu nifer y lleoliadau ledled yr awdurdod i sicrhau bod ganddyn nhw ddewis eang o gynnyrch ar y safle. Rydyn ni hefyd wedi cynorthwyo rhai ysgolion uwchradd gyda gweithdai addysgol.

Cyflwynwyd Gorchymyn Diogelu Mannau Cyhoeddus newydd gennym ni yn ymwneud â rheoli cŵn a oedd yn cynnwys gwahardd cŵn ar gaeau chwaraeon wedi'u marcio a osodwyd ym mhob un o barciau'r Cyngor. Mae darparu man diogel a glân ar gyfer cymryd rhan mewn chwaraeon hefyd yn cyfrannu at y Strategaeth Chwaraeon a Hamdden Egniol gan ei fod yn annog ffyrdd iach o fyw ac yn hybu ein trigolion i fod yn fwy corfforol weithgar, gan helpu i wneud y gorau o iechyd a lles pobl.

Fel rhan o deithiau cerdded iach, mae goroesiad ein grwpiau cerdded dan arweiniad yn dilyn pandemig Covid-19 yn sicr yn un o lwyddiannau mawr y flwyddyn. Wrth ddod allan o'r pandemig, roedd yn ansicr a fyddai unrhyw un o'r grwpiau hyn yn ailgychwyn. Gydag asesiadau risg Covid yn eu lle, ailddechreuodd ein grwpiau dan arweiniad gwirfoddolwyr yn raddol ym mis Mai 2021. Mae ein hamserlen lawn o deithiau cerdded bellach yn ôl yn ei lle gyda Cherddwyr Pengam, Cerddwyr Penallta, Cerddwyr Bedwas, Cerddwyr Islwyn, Cerddwyr Caerffili a Grŵp Antur Caerffili i gyd yn ôl yn arwain teithiau cerdded.

Ar ôl i'n grwpiau lleol ni ailddechrau, bu modd i ni gyflwyno Cyfres Her Caerffili yn Rhymni, gyda 415 o ymgeiswyr yn bresennol ar y diwrnod yn un o'r digwyddiadau awyr agored mawr cyntaf i gael ei gynnal yng Nghymru ers mis Chwefror 2020. Roedd y diwrnod yn llwyddiant mawr, gyda

phob gallu ac oedran yn cymryd rhan, er lles eu hiechyd (yn gorfforol ac yn feddyliol) ac er mwyn mwynhau mannau gwyrdd Caerffili. Roedd 75 o wirfoddolwyr wedi helpu i gyflawni'r digwyddiad ac roedd adborth gan gyfranogwyr yn gadarnhaol.

Mae ein Cynllun Dilyniant Hyfforddiant Gwirfoddolwyr yn parhau i dyfu gyda mwy o wirfoddolwyr yn cymryd rhan mewn arwain teithiau cerdded. Hyd yma, mae hyfforddiant wedi'i gynnal mewn teithiau cerdded iach, arwain teithiau Bryniau a Rhostir, arwain teithiau Mynyddoedd, gwobrau mordwyo cenedlaethol a chymorth cyntaf awyr agored.

Mae Partneriaeth Tirwedd Caerffili wedi parhau â gweithgareddau ymgysylltu cymunedol trwy weithio mewn partneriaeth agos â Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan (BIPAB) ac ar ôl gorfod atal oherwydd Covid, maen nhw bellach yn croesawu atgyfeiriadau eto. Mae hyn wedi dilyn ymgysylltu uniongyrchol a hyrwyddo'r prosiect a'i nod o annog aelodau i fwynhau'r dirwedd ar garreg eu drws, ac i brofi manteision iechyd a lles cerdded. Bu cynnydd hefyd mewn ymgysylltu ar y teithiau cerdded iechyd ym Mharc Lansbury yn dilyn y gwaith cymorth partneriaeth yn yr ardal.

Mae BIPAB wedi darparu teithiau cerdded o Graig y Rhacca gyda Cherddwyr Rhacca a Pharc Lansbury gydag Ymdeithwyr Lansbury yn ystod y cyfnod gyda'n cymorth ni, gyda 24 o deithiau cerdded yn cael eu harwain trwy gydol y flwyddyn hyd at ddiwedd y rhaglen Mawrth 2022. Cynhaliwyd sesiwn hyfforddi Cymorth Cyntaf mewn Argyfwng Awyr Agored a hyfforddiant arweinwyr teithiau cerdded awyr agored fel bod cerddwyr yn cael eu hardystio i arwain eu teithiau cerdded eu hunain er mwyn parhau ag etifeddiaeth y prosiect ar ôl i'r cyllid ddod i ben.

Ym maes chwaraeon a hamdden, uwchraddiwyd ystafell ffitrwydd Canolfan Hamdden Trecelyn i fod yn ofod cymunedol o ansawdd uchel a thargedwyd buddsoddiad yn ein hardaloedd nofio gan ganolbwyntio ar addysg.

Mae Anturiaethau Caerffili yn adran sydd wedi'i lleoli yng Nghoedwig Cwmcarn ac mae'n darparu cyfleoedd hamdden i oedolion a phobl ifanc gymryd rhan mewn gweithgareddau awyr agored fel cerdded brynau, canŵio, dringo creigiau, ogofa a phadlfyrddio drwy gynnal amrywiaeth o gyrsiau. Bu buddsoddiad sylweddol mewn offer a'r safle i'n helpu ni i weithredu mewn ffordd fwy effeithlon a phroffesiynol. Ychwanegiad diweddar yw'r Rhaglen 60+ sy'n cynnig cyfleoedd e-feicio a cherdded mynyddoedd i drigolion 60 oed i'w hannog i gadw'n heini.

Yn sgil codi'r cyfyngiadau ar ôl Covid-19, gwelwyd cynnydd yn nifer yr ymweliadau â pharciau gwledig a llwyddwyd i ddenu a chydgrynhoi cyllid allanol sylweddol er mwyn helpu i gyflawni a'r hyn y gallwn ei ddarparu mewn safleoedd allweddol, er enghraifft sicrhawyd cyllid ar gyfer canolfan ymwelwyr amldeffnydd newydd ym Mharc Penallta.

Rydyn ni'n gweithio gyda Chyngor Sir Fynwy, cynghorau Blaenau Gwent, Casnewydd a Thorfaen yn ogystal â Cyfoeth Naturiol Cymru, Forest Research ac Asiantaeth Ynni Hafren Gwy, i sicrhau bod adnoddau naturiol yr ardal yn iach, yn gallu gwrthsefyll pwysau a bygythiadau fel eu bod nhw'n gallu darparu buddion iechyd a lles hanfodol ar gyfer cenedlaethau'r presennol a'r dyfodol.

Lansiwyd cychwyn Coetir Coffa Covid yng Nghwmfelin-fach gan y Prif Weinidog i gofio'r rhai a gollwyd oherwydd y pandemig.

Beth nad aeth yn dda a beth rydyn ni wedi'i ddysgu

Nid yw'r materion tlodi bwyd wedi diflannu, yn enwedig gyda'r argyfwng costau byw, ac mae angen i ni barhau i gynnal y grwpiau hynny sy'n cynorthwyo'r rheini sydd fwyaf mewn angen o ran tlodi bwyd. Mae grwpiau cymorth wedi adrodd ers y cynnydd mewn costau ynni bod nifer y bobl sy'n dod i'r cyfarfod bron wedi dyblu ac nid dim ond y bobl hynny sy'n derbyn budd-daliadau.

Byddwn ni'n parhau i gynorthwyo'r grwpiau gyda mentora, hyfforddiant, a sut i hyrwyddo eu gwasanaethau, fel effaith gadarnhaol ar leihau gwastraff bwyd a lleihau ein tirlenwi, gan felly gyrraedd ein targedau, ac addysgu a chysylltu pobl sydd yn y diwydiant bwyd er mwyn datblygu cydweithrediad sydd o fudd i bawb gan gael effaith gadarnhaol ar ein cymunedau ni.

Dechreuodd ein cyfleuster Bwyd Cydweithredol ar ddydd Mawrth ym mis Tachwedd 2021 gyda rhwng 15 ac 20 o bobl yn codi bwyd. Cynyddodd hyn yn gyson bob wythnos ond yn ystod y mis diwethaf mae wedi cynyddu'n aruthrol. Bellach, mae gennym ni 60 i 70 o bobl yn casglu bob wythnos ac rydyn ni'n disgwyl i hynny barhau i godi. Yn ogystal â'r cyfleuster Bwyd Cydweithredol, rydyn ni hefyd yn cyflenwi bwyd ffres i deuluoedd eraill ar benwythnosau. Ein cyfanswm wythnosol ni yw tua 108 o deuluoedd, ac rydyn ni'n disgwyl i hyn gynyddu'n wythnosol, gan fod llawer o'r rhai sy'n cael gennym ni yn dibynnu ar ein cymorth.

Wrth hyrwyddo ffyrdd iach o fyw, rydyn ni wedi dysgu bod pobl yn gwerthfawrogi eu mannau gwyrdd awyr agored a chwmni eraill fel y dangosir gan nifer y cerddwyr sy'n dychwelyd i'n teithiau cerdded tywys. Yn ystod y pandemig, roedd yn amlwg bod mwy o bobl yn cael mynediad annibynnol i fannau gwyrdd ac amlygodd hynny nifer o broblemau gyda'n llwybrau cerdded hunan-dywys. Rydyn ni wedi dysgu peidio â thybio bod ein llwybrau i gyd ar agor ac yn cydnabod, os ydyn ni am hyrwyddo cerdded annibynnol, fod angen i ni gynllunio a darparu adnoddau ar gyfer cynnal y llwybrau hyn.

Mae parciau gwledig a mannau gwyrdd eraill yn cael eu gwerthfawrogi gan drigolion sydd â defnydd cystadleuol ac mae angen rheoli hyn gyda mwy o safleoedd yn dod o dan wobr y faner werdd neu debyg, a fydd yn galw am fuddsoddiad parhaus.

Nid ydyn ni wedi cyrraedd ein targed ni eleni ar gyfer cyfranogwyr yng ngweithgareddau Chwaraeon Caerffili oherwydd cyfyngiadau a chanllawiau Covid-19. Bu problemau hefyd lle nad oedd bodloni gofynion darparu bob amser yn bosibl mewn rhaglenni fel Tots, Dyfodol Cadarnhaol, a chwaraeon ysgol oherwydd colli gweithlu. Mae hyfforddwyr achlysurol wedi adolygu eu gyfaoedd nhw ac wedi symud ymlaen i gyfleoedd newydd mewn diwydiannau newydd. Rydyn ni wedi ceisio goresgyn y rhwystrau hyn drwy fynd allan i recriwtio, ond mae hyn wedi bod yn heriol o ran nifer yr ymgeiswyr a bodloni'r meini prawf. Er mwyn mynd i'r afael â hyn, rydyn ni'n chwilio am ein Llwybr Arweinyddiaeth yn 2022/23 ac yn gobeithio uwchsgilio gweithlu newydd drwy'r dull hwn. Yn ogystal â'r uchod, nid ydyn ni wedi gallu cyflwyno digwyddiadau ar raddfa fawr fel Gemau Etifeddiaeth, 10k a 2k Caerffili, sy'n hanesyddol wedi denu niferoedd mawr i gymryd rhan ac ymgysylltu.

Yn gyffredinol, bu cynnydd o flwyddyn i flwyddyn mewn cyfranogiad ac mae dros hanner yr holl blant wedi cymryd rhan mewn gweithgareddau 5 x 60 munud o leiaf unwaith. Fodd bynnag, gyda'r pandemig, ataliodd hyn y twf mewn cyfranogiad a fyddai wedi digwydd yn y rhaglen chwaraeon ysgol. Er bod ein rhaglen chwaraeon ysgol ni wedi ailddechrau yn 2021/22, mae'n parhau i wynebu heriau oherwydd newidiadau mewn canllawiau ynghylch Covid-19 hyd at yn ddiweddar. Fodd bynnag, mae'r diddordeb a'r ysgolion sydd wedi ymgysylltu hyd yma eleni wedi bod yn hynod gadarnhaol ac mae nifer o blant a phobl ifanc wedi cymryd rhan mewn cynigion a wnaed i'r ysgolion.

Er bod gwelliannau wedi'u gwneud i reoli tir er mwyn cyflawni rheolaeth tir gynaliadwy, mae angen gwneud mwy i gyflawni rhwymedigaethau deddfwriaethol a moesol. Er enghraifft, mae Prosiect Ucheldiroedd De Cymru, sy'n brosiect rhanbarthol, dan arweiniad Torfaen ond sy'n cwmpasu'r rhan fwyaf o'n ucheldiroedd ac sy'n cynnwys ystod o bartneriaid er mwyn diogelu ein tiroedd a'n system ecolegol ni, gyda menter flaenllaw 'y pecyn cymorth troseddau bywyd gwyllt' sy'n targedu llosgi bwriadol, gyrru oddi ar y ffordd a thaflu sbwriel. Mae'r un peth yn wir am gadwraeth bywyd gwyllt a'r argyfwng natur a fydd yn galw am adnoddau pellach i gwrdd â'n rhwymedigaethau. Mae'r sylfeini ar gyfer cyflawni hyn yn eu lle.

Mae'r rhan fwyaf o Hawliau Tramwy Cyhoeddus yn y Fwrdeistref Sirol yn agored ac mewn cyflwr da i'r cyhoedd eu defnyddio. Fodd bynnag, mae ôl-groniad sylweddol o waith deddfwriaethol y mae angen i ni ei wneud ac mae'r cynnydd wrth fynd i'r afael â hyn yn araf.

Cydnabyddir gwerth ac amrywiaeth ein heconomi wledig yn gynyddol ac mae gennym ni Gynllun Datblygu Gwledig a thîm fu'n cynorthwyo busnesau a chymunedau gwledig drwy gydol y pandemig gan helpu llawer i oroesi. Bydd hyn hefyd yn wir drwy'r cyfnod adfer ac mae'n hanfodol sicrhau rownd arall o gyllid y Cynllun Datblygu Gwledig. Nid yw'r trefniadau ar ôl Brexit yn gwbl hysbys eto, sy'n arwain at ansicrwydd. Fodd bynnag ein nod yw parhau i weithio mewn partneriaeth ar hyd model tebyg.

Pa wahaniaeth rydyn ni wedi'i wneud

Rydyn ni'n parhau i ddarparu cynnyrch am ddim er mwyn helpu gyda'r rhaglen 'Urddas Misglwyf', fel bod pobl ifanc ledled y Fwrdeistref Sirol yn gallu cael mynediad atyn nhw o'n mannau casglu. Mae angen gwella dosbarthiad cynnyrch o'n safle storio i'r cyhoedd gan fod ein lefelau stoc yn codi bob blwyddyn gyda chyllid grant ychwanegol.

Mae ein gwaith ni i wella Tlodi Bwyd trwy amrywiaeth o wahanol fathau o brosiectau yn gwneud gwahaniaeth gwirioneddol i lawer o drigolion sydd angen cymorth.

Mae mwy na 25,000 o bobl wedi lawrlwytho ein Ap Hamdden gan gynyddu mynediad digidol. Fe wnaethon ni hefyd ennill Gwobr Aur am yr Awdurdod Lleol sydd wedi gwella fwyaf mewn Chwaraeon a Hamdden gan y cwmni sy'n rhedeg y dull o fesur profiad cwsmeriaid o ansawdd uchel.

Agorwyd Canolfan Athletau safon uchel Oakdale mewn cydweithrediad ag amrywiaeth o bartneriaid ac mae bellach ar gael i'r gymuned ei defnyddio.

Mae cyfraddau cymryd rhan yng ngweithgaredd allgyrsiol Aml-sgiliau'r Ddraig, a gynlluniwyd i gynnig cyfleoedd chwaraeon hwyliog a phleserus i blant 7 i 11 oed, hefyd yn cynyddu bob blwyddyn er i Covid effeithio ar hyn. Mae ein rhaglenni chwaraeon fel 'Tots' mewn pêl-droed a phêl-rwyd wedi gweld cynnydd aruthrol yn y galw a'r cyfranogiad, a wnaeth alluogi dychwelyd yn 2021/22.

Sicrhawyd cyllid a chyflawnwyd amrywiaeth o welliannau i randiroedd ledled y Fwrdeistref Sirol, gan gynnwys mesurau diogelwch a darpariaeth toiledau.

Ym maes Datblygu Gwledig darparwyd cyfres o grantiau i gynorthwyo ein mentrau a'n cymunedau gwledig ni. Fe wnaethon ni helpu i ddatblygu a darparu cyfleusterau hamdden fel rhan o Safon Ansawdd Tai Cymru a darparu cyngor ecolegol a thirwedd ehangach ledled y Fwrdeistref Sirol.

Agorwyd mynwent ddinesig newydd yng Ngwaun Gledyr i ddiwallu anghenion deheuol Cwm Rhymni.

Rydyn ni'n rhan o Bartneriaeth Grid Gwyrdd Gwent, sy'n brosiect arloesol sy'n ceisio gwella a datblygu seilwaith gwyrdd. Mae hyn yn cynnwys nodweddion naturiol a lled-naturiol, mannau gwyrdd, afonydd a llynnoedd sy'n croesi ac yn cysylltu pentrefi, trefi a dinasoedd – yn ogystal â darparu cyfleoedd swyddi gwyrdd o fewn yr ardal. Mae gan seilwaith gwyrdd ran hanfodol i'w chwarae wrth fynd i'r afael ag argyfyngau byd natur, newid yn yr hinsawdd ac iechyd.

Ein ffocws ni ar gyfer y dyfodol

- ✚ Gyda sefydlu Rhwydwaith Tlodi Bwyd Caerffili, ynghyd â'r Grant Tlodi Bwyd ar gyfer 2022/23, rydyn ni'n bwriadu parhau â'n cymorth i Fanciau Bwyd a'r mannau gwerthu Cyfran Deg sydd eisoes wedi eu sefydlu a'r rhai sy'n dod i'r amlwg. Byddwn ni hefyd yn cynorthwyo mwy o fwyd a dyfir yn lleol, gan leihau costau cludiant ac amgylcheddol.
- ✚ Rydyn ni'n gwbl ymwybodol o'r argyfwng costau byw a byddwn ni'n hyrwyddo ac yn cynorthwyo ffyrdd mwy arloesol o fynd i'r afael nid yn unig ag ansicrwydd bwyd ond hefyd gwastraff bwyd.
- ✚ Lansio Cynllun Hyrwyddwyr Coginio Cymunedol a Phartneriaeth gydag Archfarchnad Morrisons a hyrwyddo'r Cynllun Gwirfoddoli Cymunedol ymhellach.
- ✚ Datblygu brandio gan ddefnyddio bagiau papur brown wedi'u hailgylchu a'u hailddefnyddio a thrwy gyfryngau cymdeithasol "Helpu i Leihau Gwastraff Bwyd"
- ✚ Bydd Blynnyddoedd Cynnar Iach yn annog mwy o leoliadau i ymuno â'r cynllun yn unol â'r gofyniad blynnyddol i gyflwyno pum lleoliad newydd y flwyddyn. Bydd y cynllun yn cael ei gynnwys fel gwobr ansawdd ar gyfer lleoliadau sy'n dymuno darparu lleoedd Addysg Blynnyddoedd Cynnar, Lleoedd Dechrau'n Deg ac i fod yn rhan o'r Cynllun Lleoedd a Gynorthwyr a Lleoedd â Chymorth.
- ✚ Rydyn ni'n datblygu gweithdai addysgol i gynorthwyo pobl ifanc i gael rhagor o wybodaeth am yr ystod o gynhyrchion ecogyfeillgar i gefnogi Urddas Mislif. Rydyn ni hefyd yn anelu at gefnogi mwy o leoliadau ar draws y cyngor i ddarparu cynnyrch yn eu heiddo.
- ✚ Byddwn ni'n gweithredu mentrau tipio anghyfreithlon pellach gan gynnwys y defnydd o gamerâu teledu cylch cyfyng newydd, gwirio cerbydau ar hap amlasiantaeth, ac ymgrych cyfryngau cymdeithasol dyletswydd gofal.
- ✚ Cysylltu a chefnogi prosiect 'Grid Gwyrdd' Caerffili a datblygu strategaeth ar gyfer datblygu a hyrwyddo ein llwybrau hunan-dywys a hyrwyddo ein grwpiau cerdded dan arweiniad.
- ✚ Parhau i gyflawni'r uchelgais a nodir yn y Strategaeth Chwaraeon a Hamdden Egniïol
- ✚ Darparu cyfleoedd hyfforddi staff sy'n cefnogi darparu profiadau cwsmeriaid o ansawdd uchel, ymyriadau ac atebion arloesol.
- ✚ Mae Gwent Egniïol yn fenter cydweithredol rhanbarthol ledled Gwent a'i diben yw gwella llythrennedd corfforol, hyrwyddo dyfodol cadarnhaol a mynd i'r afael ag anghydraddoldeb drwy chwaraeon. Nod y bartneriaeth yw cael 75% o bobl i 'wirioni ar chwaraeon' erbyn 2027 er y gallai Covid-19 fod wedi effeithio ar y targed cyffredinol, un o'n blaenoriaethau ar gyfer 2022/23 yw parhau i hyrwyddo cyfranogiad merched a menywod mewn chwaraeon fel bod manteision iechyd a chydraddoldeb sylweddol i'r rhaglenni hyn.
- ✚ Paratoi Cynllun Gwella Hawliau Tramwy diwygiedig i gynorthwyo gyda chynnal a chadw a gweithredu yn ogystal â lleihau'r ôl-groniad deddfwriaethol.
- ✚ Adeiladu canolfan ymwelwyr aml-ddefnydd ym Mharc Penallta a gwneud ystod eang o welliannau amgylcheddol gyda rhywfaint o ffocws ar hen lofeydd a thomenni.
- ✚ Sicrhau cyllid i ganiatáu parhad y Cynllun Datblygu Gwledig.
- ✚ Parhau â gwaith partneriaeth i sicrhau gwell rheolaeth tir cynaliadwy a mynediad at ffrydiau ariannu tra'n rhannu adnoddau.
- ✚ Rydyn ni am sicrhau bod mwy o dir yn cael ei reoli'n gynaliadwy er budd gwasanaethau system eco ehangach gan gynnwys datgarboneiddio ac atal llifogydd.
- ✚ Cynorthwyo a sicrhau bod polisïau a dewis safleoedd yn y Cynllun Datblygu Lleol yn briodol a bod yr Asesiad Amgylcheddol Strategol yn gadarn.
- ✚ Ymgymryd â rheolaeth well a gwella defnydd o'n sefydliadau a'n hadnoddau dŵr.

Amcan Llesiant 6

Cynorthwyo dinasyddion i aros yn annibynnol a gwella eu llesiant

Beth aeth yn dda eleni

Mae ein hymateb i bandemig Covid o fewn Gofal Cymdeithasol wedi bod yn eithriadol. Roedd yn rhaid cynnal gwasanaethau gweithredol rheng flaen a pharhau i redeg trwy gydol y cloeon amrywiol. Roedd gwasanaethau'n gallu addasu i fyny ac i lawr mewn ymateb i gyfyngiadau a oedd yn cael eu gosod a'u codi ac mae hyn yn glod i ymrwymiad a gwydnwch yr holl staff. Er gwaethaf y pandemig, mae perfformiad cyffredinol yr holl wasanaethau wedi'i gynnal ac mae'r Ffurflenni Perfformiad Blynnyddol i Lywodraeth Cymru yn dangos hyn, fel y mae adborth gan ein Rheoleiddiwr Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC).

Er gwaethaf galw cynyddol a chymhleth, mae'r Gyfarwyddiaeth, unwaith eto, wedi aros o fewn ei chyllideb ddysranedig ar gyfer y flwyddyn.

Mae Gwasanaethau Cymdeithasol yn parhau i fod â Gwasanaeth Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth effeithiol ar waith sy'n bodloni gofynion Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 yn llawn. Mae'r holl staff wedi derbyn hyfforddiant 'beth sy'n bwysig' yn unol â rhaglen genedlaethol a gefnogir gan Gofal Cymdeithasol Cymru a Llywodraeth Cymru, gyda'r nod o gefnogi dinasyddion i gynnal eu hunain drwy ddefnyddio cyfathrebu cydweithredol.

Un o'n nodau dros gyfnod y cynllun 5 mlynedd oedd edrych ar atal a chyflwyno systemau a oedd yn atal pobl lle'r oedd hynny'n bosibl rhag mynd i ymyriadau statudol uwch, ac o'r herwydd mae Cynlluniau Cartref yn Gyntaf, Gofal Brys yn y Cartref a Rhyddhau i Asesu i gyd bellach yn gweithredu'n llawn ac yn cyfrannu at atal derbyniadau diangen i'r ysbyty ac at gefnogi rhyddhau cyflymach o'r ysbyty lle bynnag y bo modd.

Mae Llywodraeth Cymru wedi cadarnhau cyllid grant i ddarparu gwasanaethau ataliol ac i wneud iawn am y galwadau cynyddol ar wasanaethau o ganlyniad i Covid. Bydd y galwadau hyn yn parhau, ac mae cynlluniau gwaith strwythuredig, a gwasanaethau a gomisiynir yn eu lle i sicrhau bod yr holl gyllid ac adnoddau'n cael eu defnyddio i'r eithaf.

Mae'r Tîm Cymorth Dwys yn darparu'r cymorth ymyl gofal* ar gyfer Gwasanaethau Plant a chan ddefnyddio cyllid grant, mae wedi'i ehangu i gynnwys Seicolegydd Plant, Gweithiwr Addysg, Ymwelydd Iechyd, Gwasanaeth Cyfarfod Teulu, a Gweithwyr Cefnogi Teuluoedd ychwanegol. Rhagwelwyd y byddai niferoedd y plant sy'n derbyn gofal yn parhau i godi drwy gydol y flwyddyn, ond mewn gwirionedd mae wedi sefydlogi yn y cyfnod yn arwain at Covid-19. Mae'r nifer wedi aros yn sefydlog dros y ddwy flynedd ddiwethaf.

**Mae Ymyl Gofal yn ymwneud ag atal, er mwyn cefnogi Plant yr oedd yr awdurdod lleol wedi ystyried mynediad i ofal ar eu cyfer, naill ai'n wirfoddol neu drwy achosion cyfreithiol, ond wedyn yn cael eu cefnogi i beidio â mynd i ofal.*

Mae ystod sylweddol well o gefnogaeth bellach ar gael ar gyfer adnabod a chefnogi pob gofalwr gan gynnwys cefnogaeth unigol, grwpiau a gweithgareddau hamdden a chymdeithasol a rhoddir cyhoedduswydd i'r rhain i gyd trwy gylchlythyr rheolaidd.

Er mwyn gwella recriwtio Gofalwyr Maeth a Gofalwyr Cysylltu Bywydau rydym wedi asesu a chymeradwyo 10 o Ofalwyr Rhannu Bywydau newydd a 15 o Ofalwyr Maeth newydd yn y 12 mis diwethaf.

Mae'r ymgyrch hysbysebu bresennol i recriwtio gofalwyr yn cael ei hadolygu i gynnwys cyfeiriad at Wasanaeth Maethu Therapiwtig Fy Nhîm Cymorth.

Mae swydd Swyddog Cyfathrebu bwrpasol wedi'i chreu wedi'i hariannu gan y Gwasanaethau Cymdeithasol i gynyddu ein presenoldeb ar y cyfryngau cymdeithasol, i roi cyhoedduswydd i'r ystod o gefnogaeth sydd ar gael ac i hybu recriwtio i swyddi gwag ac i ofalwyr.

Mae Llywodraeth Cymru yn ei gwneud yn ofynnol i bob un o'r rhanbarthau cydweithredol yng Nghymru ddarparu gwasanaethau eiriolaeth statudol i blant a phobl ifanc. Cydnabyddir bod rhanbarth Gwent yn arwain y gwaith yng Nghymru ac o fewn y rhanbarth. Mae Caerffili wedi arwain datblygiad Eiriolaeth Rhieni i gefnogi teuluoedd trwy brosesau cynllunio amddiffyn plant a gwneud penderfyniadau sydd bellach yn cael eu mabwysiadu ledled Cymru.

Mae cydweithrediadau presennol yn cynnwys Bwrdd Diogelu De-ddwyrain Cymru, cynnal Hwb Diogelu'r Gorllewin gyda Heddlu Gwent, Gwasanaeth Mabwysiadu De-ddwyrain Cymru, Maethu Cymru, Cysylltu Bywydau, a Thîm Dyletswydd Argyfwng De-ddwyrain Cymru.

Beth nad aeth yn dda a beth rydyn ni wedi'i ddysgu

Dwy o'r heriau mwyaf arwyddocaol a wynebwyd gennym oedd canllawiau a phwysau cyfnewidiol Llywodraeth Cymru ac Iechyd Cyhoeddus Cymru o fewn y system iechyd, gan gynnwys ysbytai a'r gwasanaeth ambiwlans, yn uniongyrchol gysylltiedig ag ymateb i argyfwng Covid-19. Mae problemau parhaus y GIG ynghylch amseroedd ymateb ambiwlansys a rhyddhau o'r ysbyty yn golygu bod pobl yn aros am ofal yn eu cartrefi eu hunain am fwy o amser nag y dymunwn.

Mae galw cynyddol am wasanaethau a chymhlethdod cynyddol yr achosion a gyflwynir yn arwain at becynnau gofal a chymorth gwell gyda'r costau cynyddol a ddaw yn sgil hyn. Mae Covid wedi cael effaith sylweddol ar y ffordd y bu'n rhaid darparu gwasanaethau ac mae'r sefyllfa gyffredinol yn gyfnewidiol gyda gwasanaethau'n agored i amrywiadau sylweddol yn y galw.

Mae recriwtio a chadw staff gwaith cymdeithasol a gofal yn parhau i fod yn broblemus fel y mae ym mhob adran gwasanaethau cymdeithasol ledled Cymru. Fodd bynnag, bydd y pethau cadarnhaol am ddulliau hyblyg, ystwyth, hybrid, cymysg o ddarparu ein gwasanaeth yn cael eu cynnal ar gyfer y dyfodol.

Pa wahaniaeth rydyn ni wedi'i wneud

Er gwaethaf yr holl heriau a wynebir gan ein cymunedau, cymdeithas, a'r byd yn gyffredinol, mae'r Gwasanaethau Cymdeithasol wedi parhau i ddiogelu a chefnogi'r plant a'r oedolion mwyaf agored i niwed a mwyaf anghenus.

Mae'r plant a'r oedolion mwyaf agored i niwed yn ein cymunedau yn parhau i gael eu diogelu a'u hamddiffyn er gwaethaf yr heriau gwasanaeth. Er enghraifft, bu cynnydd cadarnhaol yn nifer y plant sy'n derbyn gofal a gafodd eu rhyddhau o ofal dros y flwyddyn, sydd i'w briodoli i ddirymadau llwyddiannus o Orchmynion Gofal yn y Llysoedd.

Mae nifer yr asesiadau a gwblhawyd o fewn yr amserlen wedi cynyddu dros y flwyddyn oherwydd y newid a wnaed i'r prosesau i fod yn symlach, sy'n gwneud yr asesiad yn well i weithwyr cymdeithasol ei gwblhau a'i weithredu.

Mae nifer y Plant sy'n Derbyn Gofal wedi gostwng ychydig dros y flwyddyn ddiwethaf, hefyd bu gostyngiad yn nifer y cofrestriadau ar y Gofrestr Amddiffyn Plant yn y 12 mis diwethaf.

Bu gostyngiad yng nghanran y plant mewn gofal a oedd yn gorfod symud deirgwaith neu fwy i 1.71% sy'n golygu bod llai o blant yn cael eu symud o gwmpas gan gael effaith gadarnhaol ar y plentyn a'r teuluoedd dan sylw.

O ganlyniad i'n gwaith, nid yw cwynion wedi cynyddu er gwaethaf y ffaith bod yn rhaid gosod cyfyngiadau ar wasanaethau ac yn gyffredinol, mae canmoliaeth yn parhau i fod yn sylweddol uwch na'r cwynion, gyda rhai sylwadau cadarnhaol wedi'u cofnodi ar draws pob maes gwasanaeth.

Gohiriwyd arolygon bodlonrwydd oherwydd gwaith gweithredol Covid ond byddant yn ailddechrau o 2022 ymlaen. Mae adborth gan ein Rheoleiddiwr (AGC) yn parhau i fod yn hynod gadarnhaol.

Ein ffocws ni ar gyfer y dyfodol

- ✚ Rydyn ni'n mynd i ddatblygu System Rheoli Dysgu (LMS) ar gyfer y cyngor cyfan i gofnodi presenoldeb a chwblhau hyfforddiant diogelu. Mae'r datblygiad hwn yn cysylltu'n uniongyrchol ag argymhellion a wnaed gan Archwilio Cymru yn dilyn adolygiad o drefniadau Diogelu Corfforaethol. Datblygwyd y model i ddechrau gan y Gwasanaethau Cymdeithasol ond mae wedi cael ei fabwysiadu gan y cyngor cyfan a thrwy weithio ar y cyd â Chynghorau Blaenau Gwent, Merthyr Tudful a Sir Gaerfyrddin, mae buddsoddiad wedi'i sicrhau gan Lywodraeth Cymru i gomisiynu'r system newydd.
- ✚ Mae recriwtio a chadw Gweithwyr Cymdeithasol cymwysedig yn parhau i fod yn her barhaus i gyflenwi gwasanaethau gweithredol. Mae gennym ni raglen secondiad lwyddiannus sy'n cefnogi staff profiadol ond heb gymwysterau sydd eisoes yn gweithio o fewn y Gwasanaeth i ddilyn y Radd Gwaith Cymdeithasol tra hefyd yn gweithio.
- ✚ Rydyn ni'n gweithio i foderneiddio gwasanaethau dydd ac mae dysgu o'r profiadau o orfod darparu gwasanaethau yn ystod y pandemig Covid wedi galluogi'r Gyfarwyddiaeth i bwysu a mesur y ffordd y gellir darparu gwasanaethau dydd wrth symud ymlaen. Mae adolygiad annibynnol o wasanaethau i nodi opsiynau ar gyfer darparu yn y dyfodol wedi'i gomisiynu a bydd yn adrodd yn ôl o fewn 2022/23.
- ✚ Mae gennym ni ymrwymiad hirsefydlog i ddatblygu cartrefi seibiant pwrpasol newydd ar gyfer darpariaeth seibiannau byr i oedolion a phlant anabl, a bydd hyn yn cael ei ddatblygu yn ystod 2022/23. Mae'r safle i'w ddatblygu wedi'i nodi.

Adran 9: Sut i gysylltu â ni

Mae eich barn a'ch sylwadau ar gynnwys ein hadroddiadau, ein cynlluniau a'r blaenoriaethau yn bwysig i ni. Rydyn ni'n croesawu eich mewnbwn fel y gallwn barhau i ddarparu gwybodaeth ystyrlon sy'n helpu i roi gwybod i chi am ffocws y gwasanaeth, gan sicrhau ein bod ni'n gweithio ar y pethau sy'n bwysig er mwyn gwneud gwahaniaeth i chi, ein dinasyddion, a'n cymunedau.

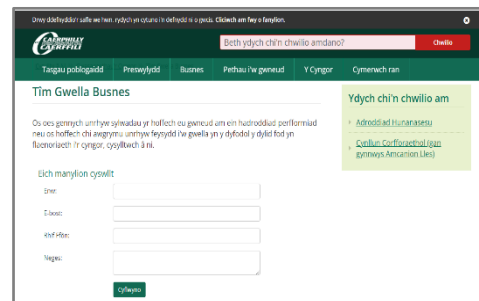
Gallwch gysylltu â ni drwy:

E-bost: PMU@caerffili.gov.uk neu drwy dudalen we Perfformiad y Cyngor a dilyn y cyfarwyddiadau ar y sgrin.

Fel arall, cysylltwch â:

ROS ROBERTS
Rheolwr Gwella Busnes
Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili
Ty Penallta
Ystrad Mynach
Hengoed
CF82 7PG

Ffôn: 01443 864238
E-bost: roberr@caerffili.gov.uk

Gallwch gysylltu â ni trwy'r cyfryngau cymdeithasol.

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael mewn gwahanol ieithoedd a fformatau ar gais.

Mae rhagor o wybodaeth hefyd ar gael ar ein gwefan: www.caerffili.gov.uk